

1. PHARMA REQUIRES INNOVATION

Μέσο: . . . . . INTERNATIONAL NEW YORK TIMES_KATHIMERINI

Ημ. Έκδοσης: . . .08/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/04/2024

Σελίδα: 4

Pharma requires innovation

Artificial intelligence, the proposed European drug legislation and the tackling of antimicrobial resistance were among the topics discussed by the heads of leading member companies of the International Federation of Pharmaceutical Manufacturers and Associations (IFPMA), whose meeting was for the first time held last week in Athens.

As IFPMA Chairman and Pfizer CEO Albert Bourla, who also met with Prime Minister Kyriakos Mitsotakis, noted in an interview with Kathimerini, the ultimate goal of the industry is to ensure citizens' direct access to pharmaceutical care.

Last year the pharmaceutical industry, mainly companies

'Our ultimate goal is to make discoveries that change the lives of patients,' states Albert Bourla.

represented by IFPMA, invested more than \$250 billion in research and development. However, the lion's share of these investments belongs to the US, where, according to Bourla, it is estimated that about \$50 billion more has been invested than in Europe, while about 20 years ago the investment gap between the two continents did not exceed 2 billion euros.

As Bourla emphasized, Europe should not lose the race of attracting investments in biopharmaceuticals, where innovation is the be-all and end-all. "Our ultimate goal is to make discoveries that change the lives of patients," he stated.

DIMITRIS DELEVOS

2. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μέσο: . . . . . ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2024

Σελίδα: 28

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ*

Υποστηρίζουμε την επιχειρηματικότητα

Η Ελλάδα μπορεί να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην καινοτόμο βιοφαρμακευτική βιομηχανία και έχουν τεθεί τα θεμέλια που θα καταστήσουν τη χώρα ανταγωνιστική διεθνώς στον τομέα αυτόν. Η βιοτεχνολογία, η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, η ψηφιακή υγεία, οι κλινικές δοκιμές και οι βιοφαρμακευτικές υπηρεσίες είναι οι 5 τομείς που παρουσιάζουν δυνατότητες ανάπτυξης στη χώρα.

Υποστηρίζουμε την επιχειρηματικότητα στον τομέα της Υγείας, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την καινοτομία, την έρευνα και ανάπτυξη και την απασχόληση. Τα αποτελέσματα της πολιτικής μας είναι ήδη ορατά. Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία υλοποιεί επενδυτικά σχέδια ύψους 1,2 δισ. ευρώ την περίοδο 2020-2026.

Η Pfizer, μια κορυφαία φαρμακευτική εταιρεία παγκοσμίως, έχει έδρα ενός διεθνούς κέντρου ψηφιακής τεχνολογίας στη Θεσσαλονίκη, ενώ η πολυεθνική φαρμακευτική βιομηχανία Boehringer Ingelheim επενδύει πάνω από 100 εκατ. ευρώ στην περίοδο 2019-2025, για να επεκτείνει τις παραγωγικές δραστηριότητες του εργοστασίου της στο Κορωπί Αθηνών.

Στόχος μας δεν είναι μόνο να συμβάλουμε στην πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, αλλά και να ενισχύσουμε την οικονομία που βασίζεται στη γνώση και να δώσουμε τη δυνατότητα σε Έλληνες που εργάζονται στο εξωτερικό να επιστρέψουν στη χώρα. Επιπλέον, εργαζόμαστε ώστε η Ελλάδα να γίνει κόμβος στην παροχή υπηρεσιών Τεχνητής Νοσησοσύνης, Ανάλυσης Μεγαδεδομένων, δεδομένων Real World Evidence, Μητρώων Ασθενών και άλλων υπηρεσιών ψηφιακής Υγείας.

Επίσης, να προσελκύσουμε εταιρείες που αλληλεπιδρούν με τη διαδικασία ανακάλυψης, ανάπτυξης και εμπορίας φαρμάκων. Η χώρα διαθέτει μοναδικά χαρακτηριστικά, όπως καταρτισμένο και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, σύγχρονες υποδομές και προηγμένη ιατρική τεχνολογία.

Η ελληνική κυβέρνηση έχει δεσμευθεί για ένα ισχυρό, αποτελεσματικό και ανθεκτικό σύστημα Υγείας που θα καλύπτει όλες τις ανάγκες των πολιτών και η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά του θα μετρήεται σε όρους αξίας της υγειονομικής παρέμβασης. Οι διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη, δημιουργούν ένα ευνοϊκό επενδυτικό περιβάλλον, με σημαντικό αριθμό διεθνών επενδυτών να έχουν ήδη ένα ισχυρό αποτύπωμα στη χώρα.

*Σύμβουλος του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη για τα θέματα της Υγείας και υποψήφιος ευρωβουλευτής της Ν.Δ.

Τα αποτελέσματα της πολιτικής μας είναι ήδη ορατά. Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία υλοποιεί επενδυτικά σχέδια ύψους 1,2 δισ. ευρώ την περίοδο 2020-2026

3. « Η ΥΓΕΙΑ ΜΟΥ , ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΥ »

Μέσο: . . . . . ΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/04/2024

Σελίδα: 10

10 Η ΑΥΓΗ ΑΡΘΡΑ

7η Απριλίου-Παγκόσμια Ημέρα Υγείας

Η Υγεία ούτε πουλιέται ούτε αγοράζεται. Είναι δημόσιο αγαθό και δικαίωμα

Η πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για την Υγεία είναι κοστολογημένη, σαφής, οραματική και συνάμα ρεαλιστική

Του
**ΑΝΔΡΕΑ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟ-
ΠΟΥΛΟΥ***

Παγκόσμια Ημέρα Υγείας η 7η Απριλίου και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) τη γιορτάζει το 2024 με το σύνθημα «My health, my right» (Η υγεία μου, δικαίωμά μου). Ωστόσο στην Ελλάδα του κυρίου Μητσάκη τα πράγματα δεν είναι καθόλου έτσι.

Θα αποτελέσει case study για τον ιστορικό του μέλλοντος και ήδη αποτελεί για τον πολιτικό επιστήμονα του παρόντος η σπουδή με την οποία οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας φέρνουν νομοσχέδια στη Βουλή για την Υγεία, που μόνο σκοπό έχουν την πλήρη ιδιωτικοποίησή της. Και για να επισπευστεί το «θεάρεστο» αυτό έργο, ο πρωθυπουργός επιστράτευσε τον ακόμη και σήμερα «μνημονιακότερο» όλων υπουργό Άδωνη Γεωργιάδη, ο οποίος ξέρει να κάνει τη «δουλειά» καλά, με πιο πρόσφατη «επιτυχία» του τα απογευματινά χειρουργεία, για τα οποία ψευδώς ισχυρίστηκε στη Βουλή ότι έχουν εγκριθεί 60 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και όταν του επισημάνθηκε, αποχώρησε δήθεν ωρυσόμενος.

Αλλά επειδή τόσο ο κύριος Γεωργιάδης όσο και άλλοι «καλοθελητές» που αντιλαμβάνονται την Υγεία με όρους αγοράς πιπιλίζουν την καραμέλα περί απουσίας προγράμματος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και κοστολόγησής του, η απάντηση είναι ότι η πρότασή μας είναι σαφής, οραματική και συνάμα ρεαλιστική.

Είναι μια πρόταση που στηρίζεται στην κυβερνητική μας εμπειρία, όταν ακόμη και μέσα στη μέγγενη των Μνημονίων και της δημοσιονομικής επιτήρησης βρήκαμε τα χρήματα να κόψουμε το πεντάευρο του κυρίου Γεωργιάδη και προχωρήσαμε στην επαναφορά, στο μέτρο του τότε εφικτού, του δημόσιου χαρακτήρα του ΕΣΥ, κόντρα στους καιρούς και στις βουλές των δανειστών.

Είναι μια πρόταση που λαμβάνει υπόψη της τη μεγάλη εμπειρία της πανδημίας, όπου όλοι, εκτός από την κυβέρνηση, συνειδητοποιήσαν ότι χωρίς τη δημόσια Υγεία και τους λειτουργούς της οι

συνέπειες θα ήταν κατά πολύ τραγικότερες.

Είναι μια πρόταση που μεριμνά για τους δυστοπικούς οικονομικά και κοινωνικά καιρούς που προοιωνίζονται οι πολιτικές της κυβέρνησης και η ευρύτερη συνθήκη.

Αυτό, λοιπόν, που αποτελεί άμεση και αδήριτη ανάγκη είναι η επαναθεμελίωση του ΕΣΥ με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, που θα ανταλλάσσεται την Υγεία ως δημόσιο αγαθό. Και για να συμβεί αυτό, στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχουμε ως βασικούς άξονες, με την αναλυτική εξειδίκευσή τους, τους ακόλουθους:

- Προσλήψεις ανθρώπινου δυναμικού άμεσα.
- Αυτόματη προκήρυξη θέσεων λόγω συνταξιοδότησης.
- Διπλασιασμός του μισθού για όλους.
- Ενταξη στα ΒΑΕ όλων των υγειονομικών, μονιμοποίηση συμβασιούχων.
- Θεσμός του οικογενειακού γιατρού.
- Ενίσχυση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ).
- Δημιουργία 380 ΤΟΜΥ.
- Κέντρα Υγείας 24ωρης και 16ωρης λειτουργίας.
- Αναβάθμιση των νοσοκομείων.
- Διατήρηση της πρόσβασης στο ΕΣΥ σε ανασφάλιστους και ελεύθερους επαγγελματίες με οφειλές στον ΕΦΚΑ.
- * Αναβάθμιση του ΕΚΑΒ.
- Χρηματοδότηση με στόχο πάνω από 7,5% του ευρωπαϊκού μέσου όρου του ΑΕΠ.
- Δημιουργία νέων δομών (νοσοκομεία, μετανοσοκομειακά ιδρύματα).
- Νέοι οργανισμοί για όλες τις δομές Υγείας με βάση τις πραγματικές ανάγκες.
- Ενίσχυση του ΕΣΥ για την οδοντιατρική περιθαλψη.
- Επανεκκίνηση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης με κοινοτικό χαρακτήρα.
- Ολιστική ενίσχυση του ΕΣΥ σε μεγάλης κοινωνικής και εθνικής σημασίας ακριτικές και νησιωτικές περιοχές μας.

Γιατί το δικαίωμα στην Υγεία αφορά τους πολλούς: μας αφορά όλους!

* Ο Ανδρέας Παναγιωτόπουλος είναι βουλευτής Αχαΐας του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και τομεάρχης Υγείας της Κ.Ο.

4. ΠΡΟΒΛΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .06/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .06/04/2024

Σελίδα: 10

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Δημοσιογράφος, εκδότης του περιοδικού «Plan Be»

Προβλεψιμότητα, το «φάρμακο»

Όλοι οι φορείς συμφωνούν ακράδαντα ότι στο επίκεντρο είναι οι ασθενείς

Το πρόβλημα της φαρμακευτικής πολιτικής στη χώρα μας το έθεσε με πολύ απλά λόγια ο Κυριάκος Μητσοτάκης στην πρόσφατη συνάντηση που είχε με τους επικεφαλής της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων: το περιβάλλον είναι σύνθετο, οι ασθενείς πρέπει να έχουν πρόσβαση σε γενόσημα και καινοτόμα φάρμακα στην καλύτερη δυνατή τιμή, αλλά παράλληλα η καινοτομία πρέπει να στηρίζεται, παρέχοντας στις εταιρίες που επενδύουν σε αυτήν την απαραίτητη προβλεψιμότητα.

Η «ΠΡΟΒΛΕΨΙΜΟΤΗΤΑ» είναι η λέξη-κλειδί και αφορά όλα τα κομμάτια του παζλ που συνθέτουν την εικόνα της φαρμακευτικής πολιτικής στη χώρα. Η τεράστια αργοπορία στον εκσυγχρονισμό του συστήματος

προκάλεσε την αδυναμία καταγραφής των πραγματικών αναγκών, οδηγώντας σε ανεπαρκείς προϋπολογισμούς, καθώς είναι αδύνατον να προβλέψεις όταν δεν γνωρίζεις.

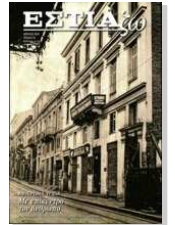
ΟΙ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΣ προϋπολογισμοί δεν μπορούν, φυσικά, να καλύψουν τις ανάγκες, και δη τις καινοτόμες θεραπείες, με αποτέλεσμα καθυστερήσεις στην εισαγωγή, στην αποζημίωση και, τελικά, στην πρόσβαση των ασθενών σε αυτές - γεγονός που επηρεάζει την προβλεψιμότητα των τελευταίων στη διαχείριση της πάθησής τους.

ΟΤΑΝ τελικά οι θεραπείες φτάσουν στην Ελλάδα, υπάρχει αδυναμία κάλυψής τους από το κράτος, γεγονός που οδηγεί σε μέτρα όπως οι υποχρεωτικές εκπτώσεις και επιστροφές από τις φαρμακευτικές εταιρίες, οι οποίες καλούνται να κλείσουν τις τρύπες του Κρατικού Προϋπολογισμού με υπέρογκα ποσά, επηρεάζοντας τη δική τους προβλεψιμότητα. Και αυτή η αδυναμία προβλεψιμότητας τελευταίων οδηγεί σε αναγκαστικό περιορισμό των επενδύσεων και της ανάπτυξής τους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται

για τον τομέα της Υγείας και την ελληνική οικονομία γενικότερα.

ΟΛΟΙ οι φορείς του φαρμάκου στη χώρα μας (ΣΦΕΕ, ΠΕΦ, ΡΙΦ) συμφωνούν ότι στο επίκεντρο είναι οι ασθενείς. Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία μπορεί να προσφέρει ποιοτικά γενόσημα φάρμακα, εξοικονομώντας παράλληλα πόρους στο σύστημα, ώστε αυτοί να επενδυθούν στην καινοτομία, και να μπορέσουν οι πολυεθνικές εταιρίες να δώσουν λύσεις στις ακάλυπτες ανάγκες των ασθενών. Όλοι, για να μπορέσουν να επιτελέσουν το στόχο τους, χρειάζονται την προβλεψιμότητα.

Ο ΑΔΩΝΙΣ Γεωργιάδης είπε σε πρόσφατη εκδήλωση ότι όλες οι εταιρίες, ελληνικές και πολυεθνικές, «είναι παιδιά μου» και ότι όλοι μαζί, κυβέρνηση και φορείς, στοχεύουν αποκλειστικά και μόνο στην υγεία των πολιτών. Είναι σημαντικό να προχωρήσουν άμεσα όλες οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στον τομέα του φαρμάκου, ώστε να εξασφαλιστεί η προβλεψιμότητα και να μπορούν όλα τα μέλη της «οικογένειας» να αναπτυχθούν υγιώς προς όφελος των ασθενών.

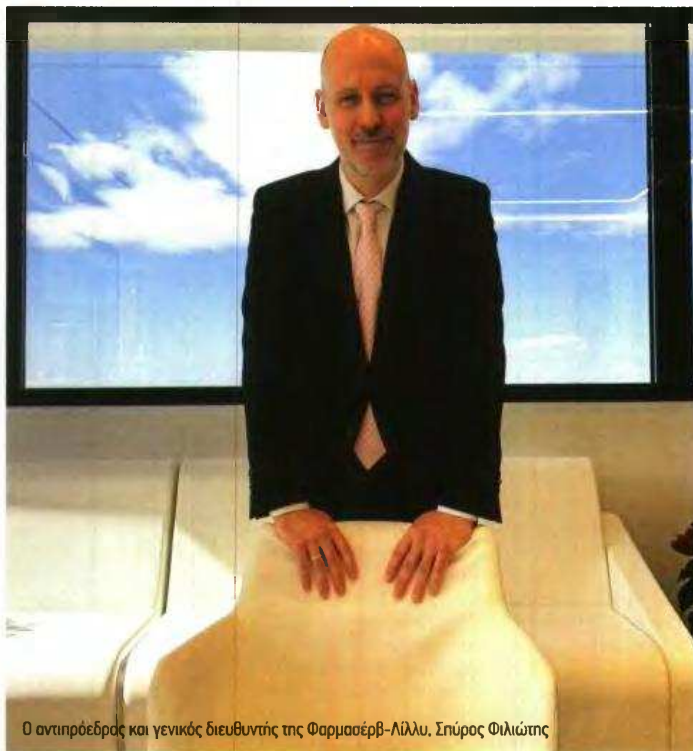
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΥΓΕΙΑ

ΣΠΥΡΟΣ ΦΙΛΙΩΤΗΣ:

«Η βιωσιμότητα των φαρμακευτικών επιχειρήσεων δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη»

Ο αντιπρόεδρος και γενικός διευθυντής της Φαρμασέρβ-Λίλλυ, Σπύρος Φιλιώτης, με πολυετή εμπειρία στη φαρμακευτική βιομηχανία, μιλάει για την ιστορία και τους άμεσους στόχους της φαρμακευτικής εταιρείας, που αυτήν τη στιγμή βρίσκεται μεταξύ των 5 πρώτων φαρμακευτικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά.

Από τη Φλώρα Κασσαβέτη

Ο αντιπρόεδρος και γενικός διευθυντής της Φαρμασέρβ-Λίλλυ, Σπύρος Φιλιώτης

ανακάλυψη, που άλλαξε για πάντα τη θεραπεία του διαβήτη – την ανακάλυψη της ινσουλίνης. Δύο χρόνια αργότερα, το 1923, η Lilly ήταν η πρώτη εταιρεία που παρήγαγε και έκανε εμπορικά διαθέσιμη την ινσουλίνη Πετίπ και μέχρι το 1925 είχε διανεμήσει συνολικά 217 εκατομμύρια μονάδες ινσουλίνης στα άτομα με διαβήτη. Μέχρι τότε, ασθενείς (συνήθως παιδιά) με διαβήτη δεν είχαν ελπίδα. Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων του διαβήτη υπήρξε το επίκεντρο του σκοπού μας όλο τον προηγούμενο αιώνα και η εξέλιξη της ινσουλινοθεραπείας είναι εξέχον χαρακτηριστικό της επιστημονικής μας δραστηριότητας. Είναι αλματώδης η πρόοδος στη διαχείριση του διαβήτη μέσω των βελτιώσεων στις ινσουλίνες από επιστήμονες και ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στον φαρμακευτικό κλάδο και τον χώρο της υγείας. Αυτό είναι θετικό για τα άτομα που ζουν με διαβήτη. Κοιτάζοντας στο μέλλον, συνεχίζουμε να ερευνούμε τρόπους για να βελτιώσουμε τις τρέχουσες προσεγγίσεις, που θα αυξήσουν την αποδοτικότητα των παρεχόμενων θεραπειών και θα μετριάσουν το φορτίο που σχετίζεται με τη διαχείριση της νόσου. Εργαζόμαστε διαρκώς για την επίτευξη πρωτοποριακών λύσεων και τη βελτίωση της φροντίδας για εκατομμύρια ανθρώπους που ζουν με διαβήτη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με συνυπάρχουσες μεταβολικές διαταραχές, όπως καρδιαγγειακές παθήσεις και νεφρική νόσο.

Θέλετε να μας πείτε σύντομα την ιστορία της εταιρείας; Ποια είναι τα πιο σημαντικά ορόσημα στη μακρά πορεία της; Είναι ελληνική ή αλλοδαπή εταιρεία;

Το 1976, τα πρώτα γραφεία μίας μικρής ελληνικής εταιρείας διάθεσης φαρμάκων στεγάζονταν στην οδό Ραβινέ 22, στο κέντρο της Αθήνας. Η εταιρεία τότε αριθμούσε 8 μόλις εργαζομένους. Μεταξύ αυτών συγκαταλεγόταν ο Διονύσιος Φιλιώτης. Η Φαρμασέρβ ιδρύεται στην Αθήνα το 1984 και αρχίζει τη δραστηριότητά της ως αποκλειστική αντιπρόσωπος της Αμερικανικής Φαρμακοβιομηχανίας Eli Lilly, στην Ελλάδα. Η Φαρμασέρβ γρήγορα καταφέρνει να ξεχωρίσει στην ελληνική αγορά για την αξιοπιστία και τη συνέπειά της. Η επιτυχημένη πορεία της Φαρμασέρβ οδηγεί τη Lilly στην υποβολή μίας ιδιαίτερα τιμητικής για τα ελληνικά δεδομένα επιχειρηματικής πρότασης συνεργασίας. Μετά από διαπραγματεύσεις, την 1η Απριλίου του 1994 διαμορφώνεται η Φαρμασέρβ-Λίλλυ, μία κοινοπραξία μεταξύ της Lilly και της Φαρμασέρβ. Η συνεργασία αυτή ανοίγει νέους ορίζοντες και, στις δεκαετίες που

Η Φαρμασέρβ-Λίλλυ εκτός από τον σακχαρώδη διαβήτη και τις επιπλοκές του δραστηριοποιείται έντονα στον τομέα της ογκολογίας, της δερματολογίας, της ρευματολογίας, των νευροεπιστημών και σε άλλους τομείς. Φιλοδοξεί, επιπροσθέτως, τα επόμενα χρόνια να προσφέρει σημαντικές λύσεις και καινοτόμες θεραπείες σε νέες θεραπευτικές κατηγορίες, όπως, για παράδειγμα, η παχυσαρκία και η νόσος Alzheimer.

Από το 1923, η Lilly ηγείται διεθνώς στη φροντίδα του διαβήτη. Υπενθυμίστε στους αναγνώστες μας, που ίσως δεν γνωρίζουν, γιατί αυτή η χρονιά αποτελεί ένα ορόσημο.

Το 1921, ερευνητές από το Πανεπιστήμιο του Τορόντο έκαναν μία επαναστατική επιστημονική

5. ΣΠΥΡΟΣ ΦΙΛΙΩΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΕΣΤΙΑΖΩ

Ημ. Έκδοσης: . . .01/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/04/2024

Σελίδα: 31

ακολουθούν, η Φαρμασέρβ-Λίλλυ αναδεικνύεται σε μία πρωτοπόρο εταιρεία στον χώρο της ανθρώπινης υγείας στην Ελλάδα, διαθέτοντας πολύ σημαντικές θεραπευτικές επιλογές στον τομέα του διαβήτη, της ογκολογίας, των λοιμώξεων, του κεντρικού νευρικού συστήματος, της δερματολογίας, της καρδιολογίας, των αυτοάνοσων νόσων και άλλα πολλά.

Από τότε έως και σήμερα, ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι της εταιρείας;

Σήμερα, ο όμιλος Φαρμασέρβ-Λίλλυ βρίσκεται μεταξύ των 5 πρώτων φαρμακευτικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά. Ως πρωτοπόρος εταιρεία στον χώρο της ανθρώπινης υγείας, η Φαρμασέρβ-Λίλλυ επενδύει στην άριστη τεχνογνωσία της και στην Έρευνα & Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, που προέρχονται τόσο από τα εργαστήρια της Lilly σε όλον τον κόσμο όσο και από τις συνεργασίες της με διαπρεπείς επιστημονικούς οργανισμούς. Η Φαρμασέρβ-Λίλλυ εκτός από τον σακχαρώδη διαβήτη και τις επιπλοκές του, δραστηριοποιείται έντονα στον τομέα της ογκολογίας, της δερματολογίας, της ρευματολογίας, των νευροεπιστημών και σε άλλους τομείς. Φιλοδοξεί, επιπροσθέτως, τα επόμενα χρόνια να προσφέρει σημαντικές λύσεις και καινοτόμες θεραπείες σε νέες θεραπευτικές κατηγορίες, όπως, για παράδειγμα, η παχυσαρκία και η νόσος Alzheimer.

Πώς πρωτοπορεί η εταιρεία σας στην Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα; Το επίπεδο της καινοτομίας είναι αυτό που θα θέλατε;

Η Φαρμασέρβ-Λίλλυ διαθέτει ένα από τα πολυπληθέστερα και πιο παραγωγικά Τμήματα Έρευνας και Ανάπτυξης στην Ελλάδα. Με 40 περίπου στελέχη (επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων), στοχεύει καθημερινά στη νέα πληροφορία, στην αξιολόγηση νέων φαρμακευτικών παραγόντων και στην ανάπτυξη ερευνητικής τεχνογνωσίας. Το Τμήμα Έρευνας & Ανάπτυξης της Φαρμασέρβ-Λίλλυ ιδρύθηκε το 1996, με την προοπτική να κάνει πράξη ένα όραμα: τη συμμετοχή εκατοντάδων Ελλήνων ιατρών-ερευνητών και μεγάλου αριθμού ασθενών στη διεξαγωγή πλήθους Κλινικών Ερευνητικών Προγραμμάτων. Σήμερα, 28 χρόνια μετά, συνεχίζουμε δυναμικά, με τη δραστηριοποίησή μας στους τομείς της Κλινικής Έρευνας, μέσω της δημιουργικής συνεργασίας με περισσότερους από 2.500 Έλληνες επιστήμονες σε περισσότερα από 1.300 ερευνητικά κέντρα, στο πλαίσιο διεξαγωγής 150+ ερευνητικών προγραμμάτων για τη διερεύνηση 36 ερευνητικών μορίων σε 11 θεραπευτικές κατηγορίες, με τη συμμετοχή άνω των 16.000 ασθενών στην Ελλάδα. Επιπροσθέτως, περισσότερες από 190 δημοσιεύσεις & ανακοινώσεις σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά έχουν προκύψει από αυτήν τη συνεργασία. Όλα αυτά αντιστοιχούν σε επένδυση από τη Φαρμασέρβ-Λίλλυ στη χώρα μας, από το 1996 μέχρι και σήμερα, άνω των 70 εκατομμυρίων ευρώ. Το ποσό αυτό έχει αξιοποιηθεί στην αναβάθμιση των δομών υγείας, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε εξειδικευμένους τομείς, στην εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας και στη βελτίωση της οργάνωσης και του εξοπλισμού των ερευνητικών κέντρων και νοσοκομείων. Απώτερος στόχος ήταν και εξακολουθεί να είναι η βελτίωση της παρεχόμενης υγειονομικής περίθαλψης και η προαγωγή της ποιότητας ζωής του πληθυσμού.

Φαντάζομαι ότι κι εσείς υποστηρίζετε την κατάργηση του clawback. Θέλετε να μας περι-

γράψετε με απλά λόγια τη στρεβλότητα και την αδικία αυτού του μέτρου;

Το clawback είναι η επιστροφή χρηματικού ποσού από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς το Δημόσιο (Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή Υπουργείο Υγείας) και προκύπτει ετησίως από την υπέρβαση του προκαθορισμένου ορίου του προϋπολογισμού της φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης. Ο μηχανισμός του clawback επιβλήθηκε στα χρόνια της οικονομικής κρίσης (το 2012) ως ένα αναγκαστικό αλλά προσωρινό μέτρο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος υγείας. Παράλληλα, θεσμοθετήθηκε ένας αυθαίρετος προϋπολογισμός για τα φάρμακα, ο οποίος δεν αντανακλούσε τις πραγματικές υγειονομικές ανάγκες των πολιτών της χώρας μας. Οι εποχές άλλαξαν, η χώρα βγήκε από τα μνημόνια, αλλά το «προσωρινό» μέτρο του clawback παραμένει ακόμα. Ο προϋπολογισμός εξακολουθεί να παραμένει σχεδόν ο ίδιος και οι φαρμακευτικές εταιρείες αναγκάζονται να υπερφορολογούνται και να επιστρέφουν τεράστια ποσά στο κράτος, μέσω του clawback και διάφορων άλλων μηχανισμών, όπως τα rebates και οι «εθελοντικές» εκπτώσεις. Η πολιτεία επί σειρά ετών επαναπαύτηκε σε ό,τι αφορά την εφαρμογή διαρθρωτικών μέτρων που θα οδηγούσαν σε εκσυγχρονισμό του συστήματος και σε εξορθολογισμό της φαρμακευτικής δαπάνης.

ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΑΤΩΔΗΣ Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΒΗΤΗ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΙΝΣΟΥΛΙΝΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ. ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΘΕΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΜΕ ΔΙΑΒΗΤΗ.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΥΓΕΙΑ

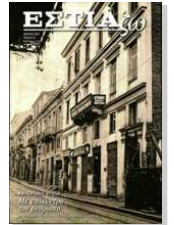

ο μεγαλύτερος κίνδυνος που έχετε αντιμετωπίσει ως επιχειρηματίας στην ηγεσία της εταιρείας;
 Στη Φαρμασέρβ-Λίλλυ είμαστε περήφανοι που ασχολούμαστε με τον τομέα του Φαρμάκου και συμβάλλουμε στην υγεία και την ευημερία των πολιτών της χώρας μας. Συχνά σκεφτόμαστε ότι στο τέλος κάθε μέρας κάποιοι ασθενείς μπορεί να έχουν ωφεληθεί από όσα κάνουμε και ότι οι θεραπευτικές λύσεις που διαθέτουμε βοηθούν χιλιάδες συνανθρώπους μας να ζήσουν περισσότερο και με καλύτερες συνθήκες. Οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις απασχολούν υψηλό επίπεδο στελεχιακό δυναμικό και παρέχουν θέσεις εργασίας σε επιστήμονες, αποτρέποντάς τους να εγκαταλείψουν τη χώρα και να αναζητήσουν την τύχη τους αλλού. Ωστόσο, η δραστηριοποίηση στη φαρμακευτική αγορά την τελευταία δεκαετία ήταν μία μεγάλη πρόκληση. Αρχικά η οικονομική κρίση, με την επιβολή των μέτρων των υποχρεωτικών επιστροφών, στη συνέχεια η πανδημία της Covid-19, με την ανάγκη για γρήγορο ψηφιακό μετασχηματισμό, και μετά η ενεργειακή κρίση, με την εκτίναξη του πληθωρισμού, την αύξηση του κόστους στην ενέργεια και στις πρώτες ύλες, που επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής και διακίνησης κάθε φαρμάκου. Τα προβλήματα ήταν απανωτά. Οι δυσκολίες ήταν και εξακολουθούν να παραμένουν μεγάλες. Καταφέρνουμε να αντεπεξέλθουμε, προσπαθούμε να διατηρήσουμε τα καταξιωμένα φαρμακευτικά προϊόντα μας στην αγορά και να εμπλουτίσουμε το χαρτοφυλάκιό μας με νέες αποτελεσματικές θεραπείες, πάντοτε έχοντας σαν βασικό μας γνώμονα το όφελος του ασθενούς. Αλλά η βιωσιμότητα των φαρμακευτικών επιχειρήσεων δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας έχει κοινωνικό πρόσωπο, παραμένει αλληλέγγυος και υποστηρίζει δράσεις που προάγουν την κοινωνία καθημερινά (εκστρατείες ενημέρωσης, στήριξη ευαίσθητων ομάδων, συμπερίληψη και διαφορετικότητα σε προσλήψεις εργαζομένων). Τι από όλα αυτά προεβύει η Φαρμασέρβ-Λίλλυ;
 Η μεγαλύτερη συνεισφορά μας στην κοινωνία είναι να παρέχουμε υψηλής ποιότητας φάρμακα, που βοηθούν χιλιάδες συνανθρώπους μας να ζήσουν μία καλύτερη και υγιέστερη ζωή. Αλλά το όραμά μας είναι να κάνουμε πολλά περισσότερα. Στη Φαρμασέρβ-Λίλλυ, ο άνθρωπος βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε σκέψης, κάθε δραστηριότητας, κάθε επένδυσης. Βασικό μας μέλημα αποτελεί η διατήρηση ενός ασφαλούς και σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος, που ενθαρρύνει την επικοινωνία, τη διαρκή επιμόρφωση και την επαγγελματική εξέλιξη. Κατανοούμε πως κάθε άνθρωπος είναι ξεχωριστός με ιδιαίτερες δεξιότητες, δυνατότητες και ταλέντα. Σεβόμαστε τη μοναδικότητά του. Φροντίζουμε να του δοθούν οι ευκαιρίες, για να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί επαγγελματικά, χωρίς διακρίσεις. Στους ιατρούς προσφέρουμε αξιόπιστη επιστημονική ενημέρωση και εκπαιδευτικά προγράμματα. Παράλληλα, καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να συνεισφέρουμε στην κοινωνία μέσα στην οποία δραστηριοποιούμαστε. Τον βασικότερο πυλώνα δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μας αποτελεί η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ασθενών και του ευρύτερου κοινού για σοβαρές ασθένειες. Για αυτό, στηρίζουμε έναν μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων και άλλων δράσεων, που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με συλλόγους ασθενών.

Προοδευτικά οι επιστροφές της φαρμακευτικής βιομηχανίας προς το κράτος έφτασαν σε δυσθεώρητα ποσά. Το 2022 η συνεισφορά της φαρμακευτικής βιομηχανίας ήταν μεγαλύτερη από αυτή της πολιτείας (πάνω από 2.5 δισ. ευρώ)! Τα μόνα μέτρα που ελήφθησαν είχαν σκοπό τη μετατροπή του clawback σε rebates και «οικειοθελείς» εκπτώσεις. Δυστυχώς, αν δεν αλλάξει κάτι δραστικά, οι ασθενείς στη χώρα μας είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα σχετικά με την πρόσβασή τους σε καινοτόμες θεραπείες, μιας και το ύψος των υποχρεωτικών επιστροφών αναμένεται με τα σημερινά δεδομένα να ξεπεράσει μέσα στο 2024 σε ορισμένες θεραπευτικές περιοχές ακόμα και το 80%. Είναι ενθαρρυντικό ότι ο νέος υπουργός Υγείας είναι πρόθυμος για διάλογο, αποτελεσματικός και αποφασισμένος να βελτιώσει τα πράγματα στον τομέα του φαρμάκου και συνολικότερα στον χώρο της υγείας.

Η υγεία θεωρείται μια ασφαλής και αποδοτική επένδυση. Οι φαρμακοβιομηχανίες θεωρούνται ηγετικές επιχειρήσεις. Αυτό νομίζουν όλοι. Είτε είσαι ιδιοκτήτης είτε εργαζόμενος σε φαρμακευτική θεωρείσαι προνομιούχος. Είναι έτσι, όμως, τα πράγματα; Ποιος θεωρείτε ότι είναι

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΥΓΕΙΑ

ΜΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΟΠΟΙΑ ΚΙ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΗ– ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΑΤΟΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΠΟΛΛΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ.

Βάσω Βακουφτσή

ΒΑΣΩ ΒΑΚΟΥΦΤΣΗ:

«Η αποδοχή είναι το κλειδί για μία γεμάτη ζωή»

Σήμερα οι ασθενείς δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση πολιτικών για την υγεία. Η πρόεδρος της Ένωσης Ασθενών Ελλάδος και του Συλλόγου Ατόμων με Νόσο του Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα μιλά για την εμπειρία της με τα αυτοάνοσα και την αξία που θα είχε ο ρόλος των ασθενών στην αναβάθμιση της πολιτικής για την υγεία.

Από τη Φλώρα Κασσαβέτη

Πότε ήρθε η δική σας διάγνωση και πώς σας το ανακοίνωσαν; Η δική μου διάγνωση ήρθε λίγο πριν την ενηλικίωσή μου ανεπίσημα – και λέω ανεπίσημα γιατί αρχικά δεν ήθελα να πιστέψω αυτό που η γιατρός μου είχε πει εξαρχής, ότι δηλαδή έχω νόσο του Crohn. Δε με «βόλευε» σε εκείνη τη στιγμή της ζωής μου μία τέτοια είδηση, ήμουν νέα και θεωρούσα πως ήμουν άτρωτη, δεν πίστευα ποτέ πως θα βρισκόμουν αντιμέτωπη με κάτι τέτοιο σε εκείνη την ηλικία. Λίγο μετά, ωστόσο, στην αρχή της ενήλικης ζωής μου και αφού τα συμπτώματα εντεινόταν, κατάλαβα πως η γιατρός ήταν απολύτως σωστή ως προς τη διάγνωσή της και συνεργάστηκα μαζί της, για να φτιάξουμε το κατάλληλο θεραπευτικό πλάνο από κοινού (δυστυχώς, η συναπόφαση δεν είναι ο κανόνας, ωστόσο στην περίπτωση μου υπήρχε διάθεση και από τις δύο πλευρές προς αυτή την κατεύθυνση). Η ιστορία μου δεν τελειώνει στη διάγνωση της νόσου του Crohn, αφού σχεδόν παράλληλα διαγνώστηκα με ψωρίαση

και ψωριασική αρθρίτιδα, ενώ κάποια χρόνια αργότερα διαγνώστηκα με νόσο του Addison.

Πώς αντιδράσατε και τι κάνατε για να διαχειριστείτε όλα τα παραπάνω;

Στο άκουσμα της πρώτης διάγνωσης δεν ήθελα να πιστέψω ότι ξαφνικά μόλις είχα αποκτήσει ένα χρόνιο νόσημα και θα πορευόμουν με αυτό για όλη την υπόλοιπη ζωή μου. Πολύ γρήγορα συνειδητοποίησα πως αυτά ήταν η πραγματικότητα, έπρεπε να το αποδεχθώ και να προχωρήσω. Οι διαγνώσεις της ψωρίασης και της ψωριασικής αρθρίτιδας ήταν πολύ πιο διαχειρίσιμες από πλευράς μου και η αποδοχή τους ήταν άμεση. Όταν ήρθε η στιγμή της διάγνωσης της νόσου του Addison, ωστόσο, κι ενώ κανείς θα περίμενε μετά από τόσα χρόνια που ήμουν χρόνια ασθενής να μου είναι πιο εύκολο, κάθε άλλο παρά εύκολο αποδείχθηκε, αφού πλέον πέρα από ένα χρόνιο νόσημα είχα κι ένα νόσημα το οποίο ήταν απειλητικό για τη ζωή μου. Αυτό ήταν σίγουρα σοκαριστικό και μου πήρε αρκετό διάστημα για να το αποδεχθώ πλήρως. Για παράδειγμα, ενώ μιλάω πολύ ανοιχτά για τη νόσο του Crohn από την

πρώτη στιγμή, μου πήρε πάνω από ένα έτος να εκφέρω δημοσίως τις λέξεις “νόσος του Addison”. Πλέον, έχω αποδεχθεί όλες τις διαγνώσεις μου και πορεύομαι με αυτές, γιατί κατάλαβα πως αυτό είναι το «κλειδί» για να ζω μία γεμάτη ζωή.

Πώς άλλαξαν οι διαγνώσεις αυτές τη ζωή σας;
Μία διάγνωση – όποια κι αν είναι αυτή – αλλάζει σε μεγάλο βαθμό την καθημερινότητα ενός ατόμου και επηρεάζει πολλές πτυχές της ζωής του, από την εκπαίδευση και την εργασία μέχρι τα ταξίδια και τις διαπροσωπικές σχέσεις. Έτσι, βίωσα κι εγώ κάποιες αλλαγές στη ζωή μου μετά τη διάγνωση. Για παράδειγμα, ως μουσικός πάντα ονειρευόμουν τη σκηνή, αλλά, δυστυχώς πλέον, έχοντας αρκετές συννοσηρότητες δεν είναι εφικτό αυτό σωματικά. Δεν είναι όλες οι αλλαγές δυσάρεστες ή αρνητικές, για εμένα η ζωή μετά τη διάγνωση είναι ένα ταξίδι προσωπικής αναζήτησης και ανάπτυξης. Με αφορμή τη διάγνωσή μου ξεκίνησα ψυχοθεραπεία, που ήταν το μεγαλύτερο δώρο που έχω κάνει στον εαυτό μου. Παράλληλα είδα και τι είχε πραγματικά αξία, ποιους ανθρώπους ήθελα δίπλα μου, ποιους έφερε η ζωή κοντά μου μέσα σε αυτήν την πορεία και τη συνολική θεώρηση για τη ζωή.

Πότε αποφασίσατε να ασχοληθείτε ενεργά με τον Σύλλογο Ασθενών και γιατί;
Στον Σύλλογο Ατόμων με Νόσο του Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Ελλάδας άρχισα να συμμετέχω αμέσως μόλις έλαβα τη διάγνωσή μου. Αυτό που με οδήγησε αρχικά να συμμετέχω ήταν η επιθυμία μου να συναναστραφώ και να γνωρίσω ανθρώπους που βίωναν τις ίδιες προκλήσεις με εμένα, που με καταλάβαιναν και τους καταλάβαινα. Περνώντας ο καιρός, άρχισα να αντιλαμβάνομαι πόσο σημαντικός και πολύπλευρος είναι ο ρόλος ενός συλλόγου ασθενών και να εμπλέκομαι όλο και περισσότερο στις δράσεις του και τη λειτουργία του.

Ποια θεωρείτε τα μεγαλύτερα επιτεύγματα του Συλλόγου Ατόμων με νόσο του Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Ελλάδας;

Πρόκειται για έναν σύλλογο με πολύ μεγάλο έργο σε όλα αυτά τα έτη λειτουργίας του, από το 2006 έως και σήμερα, και θα ήταν άδικο να εστιάσω σε κάποια μεμονωμένη δράση. Αυτό που ξεχωρίζω και θεωρώ το «δυνατό» μας σημείο είναι πως πάντα καταβάλλουμε σημαντική προσπάθεια ώστε οι δράσεις μας και οι παρεμβάσεις μας να είναι ορθά προετοιμασμένες, τεκμηριωμένες, ποιοτικές και να έχουν έγκυρες πληροφορίες και, εάν πρόκειται για εκδηλώσεις ενημέρωσης του κοινού ή εκπαίδευσης των μελών μας, τότε δίνουμε και μεγάλη σημασία στην άρτια κατάρτιση όλων των ομιλητών σε αυτές.

Ποια είναι τα μεγαλύτερα θέματα που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς στην Ελλάδα σήμερα και αποτελούν πρόκληση για εσάς;

Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, το σύστημα υγείας αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα και ίσως έχει έρθει πλέον το πλήρωμα του χρόνου να μιλήσουμε ανοιχτά για τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις που θα διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά του και τις καλύτερες υπηρεσίες υγείας για όλους τους πολίτες. Εάν θα θέλαμε να αναφερθούμε σε κάποιο συγκεκριμένο πρόβλημα, που αποτελεί πρόκληση για τους ασθενείς με ΙΦΝΕ (ιδιοπαθή φλεγμονώδη νοσήματα του εντέρου), θα έλεγα πως το μεγαλύτερο ίσως αφορά τους ανασφάλιστους ασθενείς με ΙΦΝΕ, οι οποίοι αρκετά συχνά δυσκολεύονται κατά την πλοήγησή τους στο σύστημα υγείας, με άμεσο αντίκτυπο στην τακτική παρακολούθησή τους και τη συμμόρφωσή τους στη φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνουν. Ωστόσο, πρέπει να αναγνωρίσουμε και όλα τα «δυνατά» σημεία και τα θετικά του συστήματος υγείας της χώρας μας, που για άλλες χώρες κάθε άλλο παρά δεδομένα είναι, όπως η άμεση πρόσβαση σε γιατρό της ειδικότητας που έχουμε ανάγκη, η καλή πρόσβαση ακόμα και σε φάρμακα υψηλού κόστους, η πρόσβαση σε φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στη χώρα μας κ.ά.

Τι θα αλλάζατε στο Υπουργείο Υγείας, αν μπορούσατε; Ποια είναι τα εμπόδια για τη μη επίλυση κάποιων ζητημάτων έως σήμερα;

Εάν μου κάνατε αυτή την ερώτηση λίγες ημέρες πριν, θα σας απαντούσα ότι θα έκανα τους εκπροσώπους ασθενών συνδιαμορφωτές των πολιτικών που σχετίζονται με την υγεία και, ως εκ τούτου, με ιδιαίτερη χαρά άκουσα στην πρόσφατη συνάντησή μας με τη νέα ηγεσία του Υπουργείου Υγείας τη βούληση του υπουργείου να το κάνει πράξη. Συνεπώς, αισιοδοξώ πως όντως θα μετουσιωθεί σε πράξη αυτό. Αναφορικά με τα εμπόδια, υπάρχουν και τα βλέπουμε σε διάφορα σημεία της επαφής μας και του διαλόγου με τους αρμόδιους φορείς. Ένα αρκετά συχνό εμπόδιο είναι η γραφειοκρατία που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε πολλές φορές.

Οι σύλλογοι ασθενών έχετε καλή συνεργασία με τους γιατρούς; Εκεί θεωρείτε ότι υπάρχουν πράγματα προς βελτίωση;

Θα μιλήσω για τον δικό μας σύλλογο, τον Σύλλογο Ατόμων με Νόσο του Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα, και θα πω πως είμαι απολύτως ικανοποιημένη σε αυτό το κομμάτι, καθώς η συνεργασία μας με τους αρμόδιους γιατρούς είναι εξαιρετική και βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό και τη συνεργασία μεταξύ μας. Το γεγονός αυτής της καλής συνεργασίας είναι κάτι που αντικατοπτρίζεται –μεταξύ άλλων– και στην ποιότητα των πληροφοριών που παρέχουμε στα μέλη μας, των εκδηλώσεων που οργανώνουμε, των ενημερωτικών εκδόσεών μας και στην ορθή επιστημονική τεκμηρίωση των διάφορων αιτημάτων μας. Εχθρός του καλού πάντα είναι το καλύτερο, όμως, και έτσι δεν θα πρέπει να επαναπαυθούμε αλλά να συνεχίσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Βιο

Ποια είναι;
Βάσω Βακουφτσά,
πρόεδρος του
Συλλόγου Ατόμων
με Νόσο του
Crohn και Ελκώδη
Κολίτιδα Ελλάδας
και πρόεδρος της
Ένωσης Ασθενών
Ελλάδας.

Επάγγελμα;
Μουσικός
(κρουστά).

Έδρα;
Θεσσαλονίκη.

Αντλώ δύναμη από... «Οι άνθρωποι που είναι για εμένα η πηγή από την οποία αντλώ δύναμη και ενέργεια να συνεχίζω».

Το τελευταίο βιβλίο που διάβασα και μου άρεσε ήταν...
«Ο Εμβατήριο του Ραντέτσκι» του Γιόζεφ Ροτ

Info: greekpatient.gr, crohnhellas.gr

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΥΓΕΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: «Δεν βάλουμε ποτέ το κέρδος μπροστά από την ποιότητα, δέσμευση την οποία τηρούσαμε πάντα»

Η φετινή χρονιά είναι εμβληματική για τον όμιλο ΒΙΑΝΕΞ, αφού συμπληρώνει έναν αιώνα ιστορίας. Με μία ιδιαίτερη εκδήλωση, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι εργαζόμενοι, ξεκίνησε ο εορτασμός της χρονιάς – οροσήμου για τον όμιλο, καθώς το 2024 η οικογένεια Γιαννακόπουλου κλείνει 100 χρόνια στο ελληνικό φάρμακο. Με αφορμή αυτό, ο Πρόεδρος της ΒΙΑΝΕΞ, Δημήτρης Γιαννακόπουλος, μάς υπενθυμίζει την ιστορία της εταιρείας, που είναι πρώτη σε δημοτικότητα στην καρδιά των Ελλήνων, πώς ξεκίνησαν όλα και πώς έφτασε να διανύει τον δεύτερο αιώνα ζωής της.

Από τη Φλώρα Κασσαβέτη

Ποια είναι η ιστορία της ΒΙΑΝΕΞ; Πώς ξεκίνησαν όλα; Ο πατέρας μου, Παύλος Γιαννακόπουλος, μυήθηκε στον χώρο του φαρμάκου από πολύ μικρή ηλικία, ενώ έθεσε τις βάσεις που θα οδηγούσαν στην κορυφή. Ίδρυσε αρχικά την εταιρεία ΦΑΡΜΑΓΙΑΝ και επεκτάθηκε γρήγορα ως αντιπρόσωπος μεγάλων διεθνών φαρμακευτικών εταιρειών. Το 1971, η ίδρυση της ΒΙΑΝΕΞ αποτέλεσε το επιστέγασμα μίας τεράστιας προσπάθειας και την υλοποίηση ενός μεγάλου οράματος του Παύλου Γιαννακόπουλου. Βέβαια, η ενασχόληση με το φάρμακο είχε ξεκινήσει πολύ νωρίτερα, όταν το 1924 ο παππούς μου, Δημήτρης Γιαννακόπουλος, άνοιξε ένα από τα πρώτα φαρμακεία των Αθηνών, στην οδό Πειραιώς. Σήμερα, η ΒΙΑΝΕΞ μπαίνει με αισιοδοξία στον δεύτερο αιώνα ζωής, έχοντας εδραιωθεί ως η μεγαλύτερη ελληνική φαρμακοβιομηχανία.

Αυτή τη στιγμή η ΒΙΑΝΕΞ διατηρεί κυρίαρχη θέση στην Ελλάδα. Με ποιους τρόπους ενισχύει την εγχώρια παρουσία της; Η ΒΙΑΝΕΞ βρίσκεται στην κορυφή μεταξύ ελληνικών και ξένων εταιρειών. Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια έχει ξεπεράσει και τις πολυεθνικές

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΥΓΕΙΑ

εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας. Με παραγωγή 121,3 εκατ. τεμαχίων το 2022 και αύξηση στα 123,5 εκατ. τεμάχια για το 2023, φέτος αναμένουμε περαιτέρω ανάπτυξη, με εκτιμώμενο κύκλο εργασιών στα 500 εκατ. ευρώ. Το χαρτοφυλάκιο της ΒΙΑΝΕΞ καλύπτει όλες τις θεραπευτικές κατηγορίες, στις οποίες περιλαμβάνονται ιδιαίτερα σημαντικά και ευαίσθητα σκευάσματα όπως εμβόλια, αιμοπαράγωγα, ογκολογικά, σκιαγραφικά και πηλαρίνες, ενώ έχουμε δυνατότητα ανάπτυξης νέων φαρμάκων. Ξεκινώντας από την έρευνα και ακολουθώντας όλα τα βήματα μέχρι τον ασθενή. Συνεχίζουμε να επενδύουμε, ρίχνοντας το βάρος στον εμπλουτισμό του χαρτοφυλακίου μας με προϊόντα που δεν επιβιβάζονται με clawback, παρεμφερή με τον κλάδο του φαρμάκου.

Η ΒΙΑΝΕΞ ψηφίστηκε ως η φαρμακευτική εταιρεία με την «καλύτερη φήμη» στο ελληνικό κοινό. Ποιοι είναι οι λόγοι για την κατάκτηση αυτής της θέσης;

Η ΒΙΑΝΕΞ συγκέντρωσε το υψηλότερο ποσοστό φήμης ανάμεσα στις φαρμακοβιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα - εγχώριες και πολυεθνικές, γεγονός που έρχεται να επιβεβαιώσει ότι η διαρκής προσπάθεια της εταιρείας για ποιότητα και προσφορά στο κοινωνικό σύνολο αναγνωρίζεται από το ευρύ κοινό. Η ΒΙΑΝΕΞ, σε ένα ιδιαίτερα σύνθετο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, επιβραβεύεται καθημερινά, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των επαγγελματιών υγείας και της ελληνικής κοινωνίας. Η ανοδική πορεία της εταιρείας δεν είναι για εμάς απλώς μία οικονομική καταγραφή, αλλά συναρτάται άμεσα με την ευθύνη, την ακεραιότητα και την προσφορά, αξίες που διέπουν το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού μας.

Σε ποιες νέες περιοχές αναμένεται να επεκταθεί γεωγραφικά ο όμιλος τα επόμενα χρόνια;

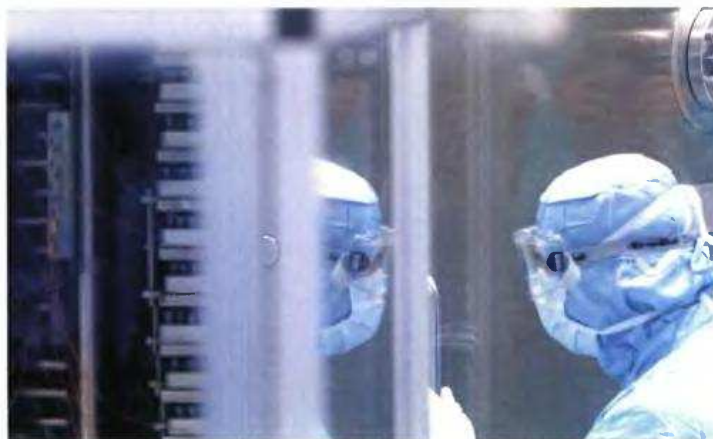
Ο όμιλος έχει δραστηριότητα σε 114 χώρες και

διαθέτει 100 διεθνείς συνεργάτες. Μέσα στο 2024, σχεδιάζουμε να ανοίξουμε γραφεία του ομίλου σε διάφορες χώρες των Βαλκανίων, στο πλαίσιο της γεωγραφικής μας επέκτασης. Ο στόχος είναι η ΒΙΑΝΕΞ να συνεχίσει και τα επόμενα χρόνια να είναι η μεγαλύτερη φαρμακευτική εταιρεία στην Ελλάδα και, ιδανικά, ακόμα και στα Βαλκάνια.

Ποιο είναι το μεγαλύτερο όραμά σας σχετικά με τον ρόλο των φαρμακευτικών, που μπορούν να παίξουν για έναν καλύτερο κόσμο εκτός από την έρευνα και παραγωγή νέων θεραπειών;

Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία δεσμεύεται να στηρίξει τον Έλληνα ασθενή και το σύστημα υγείας, παρέχοντας ποιοτικά και αποτελεσματικά φάρμακα και διαφυλάσσοντας την πρόσβαση σε αναγκαίες θεραπείες. Με ένα ευρύ επενδυτικό πρόγραμμα, τα επόμενα χρόνια η εγχώρια φαρμακευτική παραγωγή θα ενισχύσει περαιτέρω τη θέση της σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, έχοντας διασφαλίσει την επάρκεια φαρμάκων για τους Έλληνες πολίτες.

Η ΒΙΑΝΕΞ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕ ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΗΜΗΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΕΣ, ΓΕΓΟΝΟΣ ΠΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΕΙ ΟΤΙ Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ.

7. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΕΣΤΙΑΖΩ

Ημ. Έκδοσης: . . .01/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/04/2024

Σελίδα: 24

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΟΤΙ Η ΒΙΑΝΕΞ ΣΥΚΑΤΑΛΕΓΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΠΙΟ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΥΣ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ. ΕΠΙΣΗΣ, ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΟΤΙ ΕΧΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΨΗΛΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΑΣ. ΔΕΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΑΣ ΜΕ «ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΕΩΣ», ΑΛΛΩΣΤΕ ΠΟΛΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΥΝ ΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΤΟΥΣ ΒΙΟ ΣΤΗ ΒΙΑΝΕΞ.

Το αποτύπωμα του κλάδου στην εθνική οικονομία είναι ισχυρό, καθώς η συνολική συνεισφορά του σε όρους ΑΕΠ εκτιμάται σε 6,2 δισ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 3,4% του ΑΕΠ, με βάση στοιχεία του 2021. Ο σχεδιασμός των φαρμακευτικών εταιρειών στοχεύει να απαντά πρωτίστως στις ανάγκες της φαρμακευτικής περιθαλψης των Ελλήνων, αλλά και στις προκλήσεις που αναδύονται στον χώρο της υγείας. Παράλληλα, οι φαρμακευτικές εταιρείες με τα προγράμματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης προσπαθούν να αμβλύνουν ελλείψεις και κενά της πολιτείας σε τομείς ευαίσθητους, βάζοντας σε προτεραιότητα ανθρώπους που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Η συνεισφορά, δηλαδή, του κλάδου είναι πολυεπίπεδη, συμβάλλει στην επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, στην εθνική οικονομία και στην ευημερία των πολιτών.

Μιλήστε μας για τους εργαζομένους. Ποια είναι η σύνθεσή τους; Είναι από όλες τις ηλικίες; Είναι φιλικό το πλαίσιο για τις γυναίκες εργαζόμενες;
Αποτελεί επιβράβευση για εμάς ότι η ΒΙΑΝΕΞ συγκαταλέγεται στους πιο ελκυστικούς εργοδότες της χώρας. Στον όμιλο εργάζονται 1.367 άνθρωποι, με πλήρη απασχόληση. Το 43% είναι γυναίκες και το 57% άνδρες. Μεγάλη μερίδα των εργαζομένων μας είναι απόφοιτοι ανώτατης εκπαίδευσης και υψηλής εξειδίκευσης.

Υπάρχει η τάση στις φαρμακευτικές οι εργαζόμενοι να έχουν ημερομηνία λήξεως. Ισχύει αυτό το καθεστώς στη ΒΙΑΝΕΞ;

Το 25% των νέων προσλήψεων αφορά νέους ανθρώπους, που μπαίνουν για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας. Δημιουργούμε, δηλαδή, θέσεις για νέους επιστήμονες από τα πανεπιστήμια της χώρας, το επίπεδο των οποίων είναι πολύ υψηλό. Παράλληλα, επενδύουμε στους ανθρώπους μας με συνεχείς εκπαιδεύσεις και σεμινάρια. Επίσης, είναι σημαντικό το γεγονός ότι έχουμε πολύ χαμηλό ποσοστό αποχωρήσεων και υψηλά ποσοστά ικανοποίησης των εργαζομένων μας. Δεν αντιμετωπίζουμε τους ανθρώπους μας με «ημερομηνία λήξεως», άλλωστε πολλοί είναι αυτοί που ολοκληρώνουν τον εργασιακό τους βίο στη ΒΙΑΝΕΞ.

Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζετε αυτή τη στιγμή, κύριε Γιαννακόπουλε, ως επιχειρηματίας στον χώρο του φαρμάκου;

Η πρόκληση είναι κοινή για όλες τις φαρμακευτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, ίσως λίγο μεγαλύτερη για εμάς, που παράγουμε εντός των συνόρων. Ο κλάδος βρίσκεται αντιμέτωπος εδώ και πολλά χρόνια με την ανεπαρκή χρηματοδότηση του προϋπολογισμού του φαρμάκου, με αποτέλεσμα οι εταιρείες να επιβαρύνονται με υπέρμετρες εκπτώσεις και επιστροφές. Πλέον, η συνεισφορά της φαρμακοβιομηχανίας στη φαρμακευτική δαπάνη ξεπερνά αυτήν του κράτους. Ο δημόσιος προϋπολογισμός του φαρμάκου θα πρέπει να αυξηθεί άμεσα και η πολιτεία να προχωρήσει σε ουσιαστικές παρεμβάσεις. Εμείς το μόνο που θέλουμε είναι να μην έχουμε εμπόδια στην αποστολή μας, γιατί πιστεύουμε ότι το φάρμακο δεν είναι ένα κοινό εμπορικό προϊόν αλλά έχει κοινωνική διάσταση. Δεν βάλουμε ποτέ το κέρδος μπροστά από την ποιότητα, δέσμευση την οποία τηρούσαμε πάντα. Θέλουμε το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούμαστε, να μας επιτρέπει να συνεχίζουμε να κάνουμε ακριβώς αυτό, με πίστη στις αρχές και τις αξίες του ιδρυτή μας, του Παύλου Γιαννακόπουλου, του ανθρώπου που έθεσε τις βάσεις της εταιρείας μας όπως την γνωρίζουμε σήμερα, και να πηγαίνουμε μπροστά.

8. ΟΙ ΓΚΡΙΖΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2024

Σελίδα: 1

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΙΟΒΕ
**Οι γκρίζες ζώνες
στα λογιστικά
των νοσοκομείων**

Ερευνα του ΙΟΒΕ δείχνει ποια στοιχεία για δαπάνες, προμήθειες και εξοπλισμό δεν καταγράφονται ακόμη και από μεγάλες μονάδες του ΕΣΥ, που δεν δημοσιεύουν λογιστικές καταστάσεις. Παράλληλα, εξηγεί τις σοβαρές διαφορές στο λειτουργικό κόστος μεταξύ των μεγάλων και των μικρών νοσοκομείων. **Σελ. 26**

8. ΟΙ ΓΚΡΙΖΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

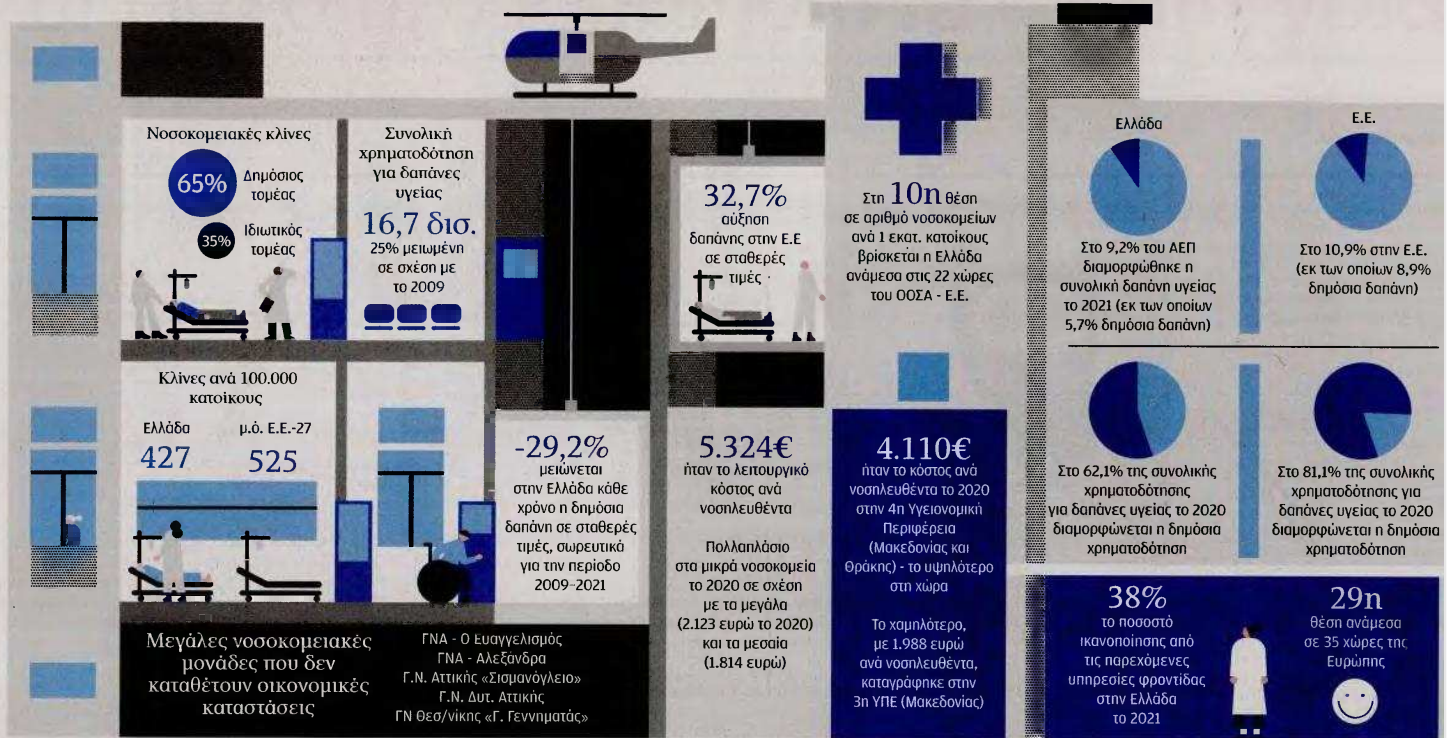
Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2024

Σελίδα: 26

Οι ασυμμετρίες του Συστήματος Υγείας

Της **ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Είκοσι χρόνια μετά την εφαρμογή συστημάτων λογιστικής στα νοσοκομεία και την υποχρέωση για κατάρτιση λογιστικών καταστάσεων, μεγάλες νοσοκομειακές μονάδες της χώρας, όπως ο «Ευαγγελισμός», το «Αλεξάνδρα», το Μαιευτήριο Αθηνών «Ελενα Βενιζέλου», το «Γ. Γεννηματάς», το «Σισμανόγλειο», το Νοσοκομείο Δυτ. Αττικής, το «Γ. Γεννηματάς» στη Θεσσαλονίκη, συνεχίζουν να μην τις δημοσιεύουν. Το γεγονός καταδεικνύει την έλλειψη διαφάνειας σε έναν κρίσιμο τομέα.

Οι λογιστικές καταστάσεις αποτελούν οικονομικές αποτυπίσεις ευρύτερες του προϋπολογισμού, αφού αφορούν όχι μόνο τα έσοδα και τα έξοδα του νοσοκομείου, αλλά τη συνολική εικόνα για την κατάστασή του. Πόσο παλιά είναι τα μηχανήματα που διαθέτει και πόσα από αυτά δεν λειτουργούν, ποια είναι η κατάσταση των κτιρίων που στεγάζεται, πόσα χρήματα κοστίζει κάθε ασθενής που νοσηλεύεται κ.ά. Οι πληροφορίες αυτές είναι εξαιρετικά σημαντικές για την εύρυθμη λειτουργία του Συστήματος Υγείας, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, τη δυνατότητα ικανοποίησης των υγειονομικών

δείκτων ρευστότητας, χαμηλή δαμειακή επιβάρυνση των νοσοκομείων, αύξηση εσόδων από ίδιες πηγές, καθώς και σημαντική μείωση του ποσοστού νοσοκομείων με έλλειμμα. Όμως αποτυπώνεται επίσης ελλιπής ανάπτυξη υποδομών από τα νοσοκομεία.

Τα σχετικά εργαλεία - λογιστικές καταστάσεις - δεν αξιοποιούνται ενώ ακόμα περισσότερο δεν λαμβάνονται υπόψη τα σχολία και

λονται απευθείας από το υπουργείο Υγείας. «Δεν καταγράφεται το κόστος των φαρμάκων των νοσοκομείων που αγοράζονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) διότι και πάλι η πληρωμή γίνεται από το υπουργείο Υγείας. Ακόμα όμως και όταν οι αγορές γίνονται από το ίδιο το νοσοκομείο, αυτό που καταγράφεται είναι οι προμήθειες, όχι οι ανάλψεις και τα

εξοπλισμού και των υποδομών νοσοκομείων. Τα δεδομένα αυτά προσφέρουν σαφείς ενδείξεις ότι ο εξοπλισμός των νοσοκομείων παλαιώνει.

Η επεξεργασία των λογιστικών καταστάσεων, στην οποία προχώρησε το IOBE, δίνει πολύτιμες πληροφορίες για τον υπολογισμό του κόστους των παρεχομένων υπηρεσιών και των ιατρικών

το 2020) και τα μεσαία (1.814 ευρώ το 2020).

«Η αξιολόγηση των νοσοκομείων και η παρακολούθηση της χρηματοοικονομικής τους πορείας από το υπουργείο Υγείας μπορεί και πρέπει να επεκταθεί σε πληροφορίες που παράγονται από τα συστήματα λογιστικής και κοστολόγησης. Η χρήση τέτοιων δεδομένων και σημείων αναφοράς στη στοχοθεσία της διοίκησης των νοσοκομείων αναμένεται να διευρύνει τη βάση αξιολόγησης τους και να επιτρέψει την αποτελεσματικότερη οικονομική τους διοίκηση», καταλήγει ο κ. Βέττας.

Το 2021 η συνολική δαπάνη υγείας στην Ελλάδα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, διαμορφώθηκε στο 9,2% (εκ των οποίων το 5,7% δημόσια δαπάνη) έναντι 10,9% στην Ε.Ε. (εκ των οποίων το 8,9% δημόσια δαπάνη). Στην Ελλάδα η δημόσια χρηματοδότηση διαμορφώνεται στο 62,1% της συνολικής χρηματοδότησης για δαπάνες υγείας το 2020, αρκετά χαμηλότερα από τον μέσο όρο της Ε.Ε. (81,1%).

Η χώρα μας κατέγραψε τη μεγαλύτερη μείωση (-7,3%) στην Ε.Ε. σε κατά κεφαλήν δαπάνη υγείας την περίοδο 2008-2013 και τη μικρότερη αύξηση, +0,4%, την περίοδο 2013-2019. Στην Ελλάδα καταγράφεται ένα από τα χαμη-

Γκριζες σελίδες στα λογιστικά των νοσοκομείων

Ερευνα του IOBE δείχνει ποια στοιχεία για δαπάνες, προμήθειες και εξοπλισμό δεν καταγράφονται από μονάδες του ΕΣΥ - Πώς εξηγούνται οι μεγάλες διαφορές στο λειτουργικό κόστος από μονάδα σε μονάδα

8. ΟΙ ΓΚΡΙΖΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2024

Σελίδα: 26

Η χώρα μας κατέγραψε τη μεγαλύτερη μείωση (-7,3%) στην Ε.Ε. σε κατά κεφαλήν δαπάνη υγείας την περίοδο 2008-2013 και τη μακρότερη αύξηση, +0,4%, την περίοδο 2013-2019.

αναγκών αλλά και την αξιολόγηση της πορείας του τομέα υγείας της χώρας.

Στο πλαίσιο μελέτης για τα οικονομικά των νοσοκομείων που πραγματοποίησε το ΙΟΒΕ (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών), η οποία βασίζεται σε ένα δείγμα 90 νοσοκομείων επίσης και 828 οικονομικών καταστάσεων για την περίοδο 2012-2020, καταγράφονται σοβαρές μεταβολές που οφείλονται στις εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής της περιόδου. Οι ερευνητές του ΙΟΒΕ χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά, εκτός από τους προϋπολογισμούς των νοσοκομείων, υπολογιστικά εργαλεία έτσι ώστε να αξιοποιήσουν τον πλούτο των πληροφοριών για να διενεργήσουν μια φαιρική χρηματοοικονομική αξιολόγηση. Καταγράφεται έτσι βελτίωση

οι παρατηρήσεις των ορκωτών λογιστών αναφορικά με την ποιότητα και την πληρότητα των λογιστικών πληροφοριών που περιλαμβάνουν, τονίζει στην «Κ» ο κ. Νίκος Βέττας, γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ. Το αποτέλεσμα είναι ότι η εικόνα που έχουμε για τη λειτουργία του Συστήματος Υγείας της χώρας είναι σαφώς ελλιπής και κατά συνέπεια μη αποδοτική ως προς τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

«Η έμφαση στην οικονομική παρακολούθηση των νοσοκομείων επικεντρώνεται σχεδόν αποκλειστικά στην εκτέλεση των προϋπολογισμών», σημειώνει ο κ. Βέττας. Οι προϋπολογισμοί όμως περιλαμβάνουν μόνο ένα τμήμα των εξόδων που έχει ένα νοσοκομείο στην καθ' ημέραν λειτουργία του.

«Η χρήση πληροφοριών για την παρακολούθηση της οικονομικής λειτουργίας των νοσοκομείων αποκλειστικά από τους προϋπολογισμούς είναι προβληματική, γιατί καταγράφουν μόνο τις ταμειακές ροές των νοσοκομείων κατά τη διάρκεια μιας χρήσης και όχι την ανάλωση των πόρων για την παροχή των υπηρεσιών», εξηγεί. Για παράδειγμα, οι προϋπολογισμοί των νοσοκομείων δεν καταγράφουν το κόστος για τις αμοιβές του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού διότι οι αμοιβές αυτές καταβάλ-

ονται σχετικά αποθέματα στο τέλος της χρήσης των φαρμάκων και του υγειονομικού υλικού», επισημαίνει στην «Κ» ο κ. Βέττας.

Ούτε όμως τα διαθέσιμα μηχανήματα και ο διαθέσιμος εξοπλισμός των νοσοκομείων αποτυπώνονται στον προϋπολογισμό. «Καταγράφονται μόνο ως έξοδα τη χρονιά που αποκτώνται. Έτσι, οι προϋπολογισμοί των επόμενων χρήσεων δεν περιλαμβάνουν καμία πληροφορία για αυτά, ούτε πόσο παλαιά είναι ούτε ποιας αξίας».

Στους προϋπολογισμούς των νοσοκομείων αποτυπώνονται τα έσοδα και τα έξοδα αλλά όχι και το κόστος για τη ρευστότητα του νοσοκομείου από την καθυστέρηση στις εισπράξεις.

Παλίνει ο εξοπλισμός

Χαρακτηριστικά, στη μελέτη που πραγματοποίησε το ΙΟΒΕ διαπιστώθηκε ότι ο μέσος χρόνος εισπράξης των απαιτήσεων των νοσοκομείων για το 2020 ήταν 542 ημέρες, περίπου ενάμιση χρόνος, ενώ η αντίστοιχη περίοδος για το 2019 ήταν 430 ημέρες, δηλαδή ένας χρόνος και δύο μήνες. Παράλληλα, μελετώντας ένα σταθερό δείγμα νοσοκομείων για την περίοδο 2012-2020 για τα οποία υπήρχαν πλήρη λογιστικά στοιχεία, διαπιστώθηκε ότι η αξία του πάγιου ενεργητικού, δηλαδή των μηχανημάτων, του

πράξεων έτσι ώστε να μπορεί να διαμορφωθεί μια ρεαλιστική αποτίμηση και τιμολόγησή τους. «Η ύπαρξη σύγχρονων κοστολογικών συστημάτων θα καταστεί απόλυτως αναγκαία προκειμένου τα νοσοκομεία να είναι σε θέση να συγκρίνουν τα έσοδα που θα εισπράττουν μέσω των ομοιογενών διαγνωστικών ομάδων (Diagnosis Related Groups - DRGs) με τα κοστολογικά τους δεδομένα ώστε να διαπιστώνουν εάν το έσοδο που έχουν από τις παρεχόμενες υπηρεσίες καλύπτει τους αναλωθέντες για τον σκοπό αυτό πόρους», διευκρινίζει ο κ. Βέττας.

Στην ίδια μελέτη του ΙΟΒΕ για τα οικονομικά των νοσοκομείων διαπιστώθηκε ότι υπάρχει διαφορά στο μέσο λειτουργικό κόστος ανά κλίνη και στο μέσο λειτουργικό κόστος ανά νοσηλευθέντα στα επόμενα νοσοκομεία ανάλογα με το μέγεθός τους αλλά και το πού βρίσκονται. Χαρακτηριστικά, το 2020 το υψηλότερο κόστος με 4.110 ευρώ καταγράφηκε στην 4η ΥΠΕ (Μακεδονίας και Θράκης) και το χαμηλότερο, με 1.988 ευρώ ανά νοσηλευθέντα στην 3η ΥΠΕ (Μακεδονίας). Σημειώνεται ότι το λειτουργικό κόστος ανά νοσηλευθέντα είναι πολλαπλάσιο στα μικρά νοσοκομεία (5.324 ευρώ το 2020) σε σχέση με τα μεγάλα (2.123 ευρώ

Το 2021 η συνολική δαπάνη υγείας στην Ελλάδα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, διαμορφώθηκε στο 9,2% (εκ των οποίων το 5,7% δημοσία δαπάνη) έναντι 10,9% στην Ε.Ε. (εκ των οποίων το 8,9% δημοσία δαπάνη).

λότερα ποσοστά ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες φροντίδας, με 38% για το 2020, από 36% το 2010. Το ελληνικό σύστημα υγείας κατατάσσεται στην 29η θέση ανάμεσα σε 35 χώρες της Ευρώπης. Στη χώρα μας επιτυγχάνεται σχετικά υψηλή βαθμολογία σε πεδία όπως η άμεση πρόσβαση σε γιατρούς, η μείωση της θνησιμότητας από εγκεφαλικά, ο παιδικός εμβολιασμός, η μειωμένη συχνότητα υπερτασικών και η μέτρια κατανάλωση αλκοόλ. Αντίθετα, χαμηλή επίδοση επιτυγχάνεται σε πεδία όπως η πληροφόρηση και τα δικαιώματα των ασθενών, οι οικογενειακοί γιατροί, οι λίστες αναμονής στους καρκινοπαθείς, οι μεταμοσχεύσεις, οι άτυπες πληρωμές, το κάπνισμα, η έλλειψη φυσικής άσκησης, οι θάνατοι από τροχαία, η καθυστερημένη εισαγωγή καινοτόμων φαρμάκων και η υψηλή κατανάλωση αντιβιοτικών.

10. ΑΛΜΠΕΡΤ ΜΠΟΥΡΛΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/04/2024

Σελίδα: 1

Δεν υπάρχει φάρμακο χωρίς καινοτομία

Ο διευθύνων σύμβουλος της Pfizer, Αλμπερτ Μπουρλά, μιλάει στην «Κ»

Η **Ευρώπη** δεν πρέπει να χάσει την κούρσα της προσέλκυσης επενδύσεων στη βιοφαρμακευτική, όπου η καινοτομία είναι το άλφα και το ωμέγα. Ομως, το χάσμα με τις Ηνωμένες Πολιτείες διευρύνεται, υπογραμμίζει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της Pfizer και πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρ-

μακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA) Αλμπερτ Μπουρλά. «Με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη συζητήσαμε τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος μας και πώς θα διασφαλίσουμε ότι περισσότεροι ασθενείς θα επωφεληθούν από την καινοτομία στο φάρμακο», το-

νίζει ο κ. Μπουρλά. Σε ό,τι αφορά τα θέματα που απασχόλησαν τους CEO των μεγαλύτερων φαρμακοβιομηχανιών του πλανήτη, ο κ. Μπουρλά ξεχώρισε τα νέα δεδομένα που διαμορφώνει η τεχνητά νοημοσύνη, την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής και τη νέα νομοθεσία της Ε.Ε. για το φάρμακο. Σελ. 6

Στη βιοφαρμακευτική, η καινοτομία είναι το άλφα και το ωμέγα, τονίζει ο διευθύνων σύμβουλος της Pfizer, Αλμπερτ Μπουρλά.

Αλμπερτ Μπουρλά, διευθύνων σύμβουλος Pfizer

Καινοτομία και επενδύσεις οι προκλήσεις στο φάρμακο

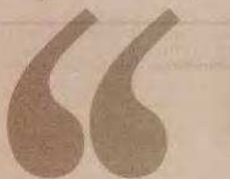
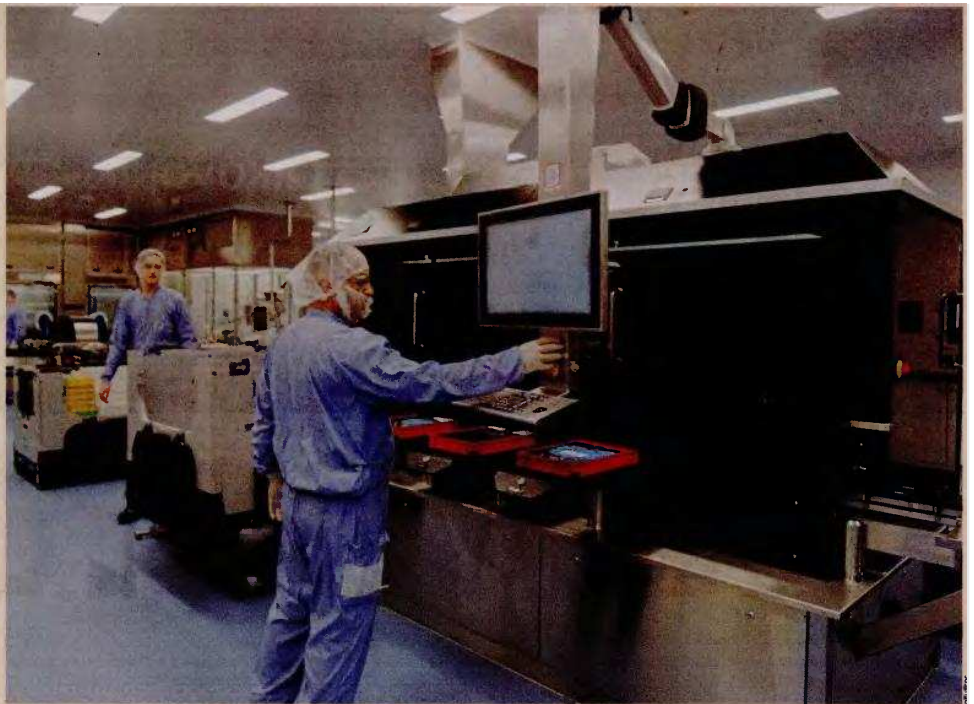
Τι συζητήθηκε στη συνάντηση με τον Έλληνα πρωθυπουργό

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΚΟΥ

Η τεχνική νομοσύνη, η προτεινόμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία για το φάρμακο και η αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής υπήρξαν ορισμένα από τα θέματα που συζητήσαν οι επικεφαλής κορυφαίων εταιρειών-μελών της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA), της οποίας, για πρώτη φορά, οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν την περασμένη εβδομάδα στην Αθήνα. Όπως σημειώνει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο πρόεδρος της IFPMA και διευθύνων σύμβουλος της Pfizer Αλμπερτ Μπουρλά, που συναντήθηκε με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, απόλυτος στόχος του κλάδου είναι να διασφαλιστεί η άμεση πρόσβαση των πολιτών σε φαρμακευτική περίθαλψη. Πέραν της φαρμακοβιομηχανίας, κυρίως οι εταιρείες που εκπροσωπούνται από την IFPMA, επένδυσαν περισσότερα από 250 δισ. δολάρια σε έρευνα και ανάπτυξη. Ωστόσο, η μερίδα του λέοντος αυτών των επενδύσεων ανήκει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου, κατά τον κ. Μπουρλά, εκτιμάται ότι έχουν τοποθετηθεί περίπου 50 δισ. δολ. περισσότερα συγκριτικά με την Ευρώπη. Αυτό όταν πριν από περίπου 20 χρόνια το επενδυτικό κλίμα μεταξύ των δύο πείρων δεν ξεπερνούσε τα 2 δισ. ευρώ. Όπως τονίζει, θα πρέπει η Ευρώπη να μη χάσει την κούρσα της

Η στενή συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων και του ιδιωτικού τομέα μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει βασικό ρόλο στην πρόσβαση των ασθενών στο σύστημα φροντίδας υγείας. Μαζί μπορούμε να δημιουργήσουμε το κατάλληλο πλαίσιο για την πρόωψη ενός βιώσιμου οικοσυστήματος καινοτομίας στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, που θα βοηθήσει την κοινωνία μας να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις στην υγεία και την οικονομία, σημειώνει ο CEO της Pfizer.

Απόλυτος στόχος μας, να πραγματοποιήσουμε ανακαλύψεις που αλλάζουν τη ζωή των ασθενών.

πρόωψη πολιτικών που ενθαρρύνουν την καινοτομία. Η Ευρώπη διαθέτει ισχυρή παράδοση στη βιοφαρμακευτική, που διατηρήθηκε και κατά την COVID-19, οπότε η περιοχή διαδραμάτισε κρίσιμο ρόλο στην παγκόσμια αντίδραση κατά της πανδημίας. Η συνάντηση αυτή επιβεβαίωσε ότι η στενή συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων και του ιδιωτικού τομέα μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει βασικό ρόλο στην πρόσβαση των ασθενών στο σύστημα φροντίδας υγείας. Μαζί μπορούμε να δημιουργήσουμε το κατάλληλο πλαίσιο για την πρόωψη ενός βιώσιμου οικοσυστήματος καινοτομίας στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, που θα βοηθήσει την κοινωνία μας να αντιμετωπί-

Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας; - Τα αντιβιοτικά αποτελούν θεμέλιο λίθο της σύγχρονης ιατρικής. Δεν θεραπεύουν μόνο τις λοιμώξεις, αλλά είναι απαραίτητα για τη διενέργεια πολυάριθμων χειρουργικών επεμβάσεων και θεραπειών που θεωρούμε δεδομένες σήμερα, όπως, για παράδειγμα, η καισαρική τομή, η αντικατάσταση ισχίου, οι μεταμοσχεύσεις οργάνων και οι θεραπείες καρκίνου. Η μικροβιακή αντοχή (AMR) αποτελεί παγκόσμια κρίση για τη δημόσια υγεία. Μόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμάται ότι περισσότερες από 670.000 λοιμώξεις ετησίως οφείλονται σε βακτήρια που είναι ανθεκτικά στα αντιβιοτικά, με αποτέλεσμα το κόστος για τα συστήματα υγείας και τις οικονομίες να εκτιμάται σε 1,1

θεκτικά σε πολλά φάρμακα και αντιβιοτικά έχει επισμανθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) ως ένας κρίσιμος τομέας. Ωστόσο υπάρχουν σημαντικές αναπτυξιακές και εμπορικές προκλήσεις που καθιστούν την επένδυση στην αντιμικροβιακή έρευνα και ανάπτυξη ιδιαίτερα δύσκολη και εξαιρετικά επικίνδυνη. Η επιβράδυνση της εξέλιξης της μικροβιακής αντοχής απαιτεί μια συνεργατική, πολύπλευρη προσέγγιση της έρευνας και ανάπτυξης, αλλαγές στην πολιτική και μεταρρυθμίσεις στην αποζημίωση, καθώς και έμφαση στη βιώσιμη αντιμικροβιακή επιστήμη, δηλαδή την επιτήρηση της χρήσης αντιμικροβιακών ουσιών (ο.σ. π.κ. αντιβιοτικών). Αποτελεί κοινό τόπο ότι κα-

ώστε να βελτιώσουμε τα προϊόντα που σχετίζονται με μελλοντικές πανδημίες. Ομως νιώθω ότι κινδυνεύουμε να ξεχάσουμε ορισμένα από αυτά τα διδάγματα, οπότε οι συνεχιζόμενες συζητήσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και η διεθνής συμφωνία για την πανδημία δίνουν την ευκαιρία στη βιοφαρμακευτική βιομηχανία να υπενθυμίσει σε όλους τους εταίρους τα διδάγματα που έχουμε αντλήσει. Ειδικότερα θα ήθελα να επισμάνω τρία πράγματα. Η ταχύτητα απόκρισης ήταν ζωτικής σημασίας και σε αυτό συνέβαλε η έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών για την πανδημία. Η ανοικτή αυτή πρόσβαση στην πληροφορία για την αλληλουχία του παθογόνου είναι ιδιαίτερα σημαντικά για

προσέλκυσε επενδύσεων στη βιοφαρμακευτική, όπου η καινοτομία είναι το άλφα και το ωμέγα.

— Ποια είναι τα ζητήματα που τέθηκαν στο επίκεντρο της πρόσφατης ετήσιας συνάντησης της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA) που πραγματοποιήθηκε, για πρώτη φορά, στην Αθήνα;

— Ως πρόεδρος της IFPMA είχα την τιμή να γνηθώ της αντιπροσωπείας του κλάδου που συναντήθηκε με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη. Η συζήτηση που είχαμε ήταν παραγωγική και επικεντρώθηκε στην ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος μας και πώς μπορούμε από κοινού να διασφαλίσουμε ότι περισσότεροι ασθενείς θα μπορούν να επωφεληθούν από την καινοτομία στο φάρμακο.

Συζητήσαμε κρίσιμα θέματα, όπως ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης και της ψηφιακής τεχνολογίας στον τομέα της βι-

οφαρμακευτικής, η προτεινόμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία για το φάρμακο, η ανάγκη διατήρησης ενός ισχυρού πλαισίου κινήτρων και η αντιμετώπιση της απειλής της μικροβιακής αντοχής. Η συνεργασία βρίσκεται στην καρδιά της προόδου και γι' αυτό είμαι ευγνώμων που είχα την ευκαιρία να συζητήσω όλα αυτά τα κρίσιμα ζητήματα με τους ομολόγους μου και την ελληνική κυβέρνηση.

— Τι συζητήσατε με τον Έλληνα πρωθυπουργό;

— Η Ελλάδα έχει προσελκύσει παγκόσμιες επενδύσεις καινοτόμων εταιρειών, που προέρχονται και από τον βιοφαρμακευτικό κλάδο, με τη χώρα να καταγράφει έναν από τους ισχυρότερους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αυτό το πλαίσιο ήταν σημαντικό να ακούσουμε τον πρωθυπουργό να αναγνωρίζει τον ρόλο που διαδραματίζει ο κλάδος μας. Εξίσου σημαντική είναι η συνεχής υποστήριξη της κυβέρνησης στην

σει τις μελλοντικές προκλήσεις στην υγεία και την οικονομία.

— Πώς η φαρμακοβιομηχανία θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τη μικροβιακή αντοχή που ανήκει στις δέκα κορυφαίες απειλές δημόσιας υγείας, σύμφωνα με τον

δισ. ευρώ. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι περίπου 33.000 άνθρωποι εκτιμάται πως πεθαίνουν κάθε χρόνο ως αποτέλεσμα τέτοιων λοιμώξεων. Η ανάπτυξη νέων θεραπειών για τις λοιμώξεις που προκαλούνται από Gram αρνητικά βακτήρια (σ.σ. είναι αν-

μία εταιρεία δεν μπορεί μόνη της να επιλύσει την κρίση της μικροβιακής αντοχής. Γι' αυτό απαιτούνται δημιουργικές λύσεις. Οι χώρες, ο κλάδος και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εργαστούν από κοινού για να δημιουργήσουν έναν αποτελεσματικό μηχανισμό που θα παρέχει επαρκή κίνητρα για την τόνωση της έρευνας και ανάπτυξης στη μικροβιακή αντοχή.

— Ποια είναι τα διδάγματα που αντλήσαμε από την πανδημία;

— Είναι πολλά και είμαι υπερήφανος για τον ρόλο που διαδραμάτισαν η Pfizer και η φαρμακοβιομηχανία. Πριν από δύο χρόνια η Pfizer υπέγραψε τη Διακήρυξη του Βερολίνου για την ανοικτή πρόσβαση και την πρόσβαση στη γνώση. Εκτός συνεργαστήκαμε με τους συναδέλφους μας, τους εξωτερικούς εταίρους μας και τις κυβερνήσεις για να αναστοχαστούμε την εμπειρία μας από την COVID-19 και να σκεφθούμε τις πλέον αποτελεσματικές και ουσιαστικές μεθόδους

τους επιστήμονες που επιδιώκουν να αναπτύξουν εμβόλια και θεραπείες, όπως κάναμε στην αντιμετώπιση της COVID-19.

Δεύτερον, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι υπάρχει η υποδομή που θα επιτρέψει στην επιστήμη να λειτουργήσει προς όφελος των ασθενών άμεσα. Είναι κρίσιμης σημασίας η ετοιμότητα μιας χώρας για την παραλαβή, μεταφορά και αποτελεσματική χορήγηση των δόσεων εμβολίου ή θεραπειών που παραλαμβάνει.

Επίσης μάθαμε ότι δεν υπάρχει μια μονοκόμματη, για όλες τις περιπτώσεις, στρατηγική ισότιμης πρόσβασης. Οι διμερείς συμφωνίες, τα παγκόσμια κανάλια προμηθειών, οι συμφωνίες προαγοράς και η τιμολόγηση φαρμάκων με βάση την αγοραστική δύναμη των χωρών (Equity Based Tiered Pricing) συμβάλλουν στο να διασφαλιστεί ότι τα εμβόλια και οι θεραπείες θα φθάσουν στους ανθρώπους κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας. Αυτό προβλέπεται και η διακήρυξη της IFPMA για την ισότιμη πρόσβαση στην περίθαλψη.

«Κλειδί» η τεχνητή νοημοσύνη

Η τεχνητή νοημοσύνη μεταμορφώνει τις βιοεπιστήμες και έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει την υγειονομική περίθαλψη, σημειώνει ο Άλμπερτ Μπουρλά. «Στην Pfizer χρησιμοποιούμε την τεχνητή νοημοσύνη εδώ και σχεδόν μια δεκαετία, αλλά τα τελευταία χρόνια έχουμε διαπιστώσει εμφατικά τη δύναμη που έχει στο να μας βοηθήσει να επιτύχουμε τον απώτερο στόχο μας. Να πραγματοποιήσουμε ανακαλύψεις που αλλάζουν τη ζωή των ασθενών. Αξιοποιούμε την τεχνητή νοημοσύνη σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής του φαρμάκου. Από την προκλινική έρευνα για τον προσδιορισμό των "σωστών μορίων", τις κλινικές δοκιμές μας, τη μεγιστοποίηση των παραγωγικών μας δυνατοτήτων, μέχρι τη βελτίωση της διαδικασίας καταχώρισης των φαρμάκων και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους στον πραγματικό κόσμο. Η βελτίωση της υποστήριξης των ασθενών μέσω εξατομικευμένης λήψης αποφάσεων είναι ίσως ο πιο σημαντικός τομέας που ερευνούμε. Πιστεύουμε ότι αν χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά και υπεύθυνα, η τεχνητή νοημοσύνη είναι το "κλειδί" για τη μετατροπή των δεδομένων σε ανακαλύψεις», προσθέτει.

Επιταχυντής ανακαλύψεων ο κόμβος της Pfizer στη Θεσσαλονίκη

Η καινοτομία και η έρευνα βρίσκονται στην «καρδιά» της επιστημονικής ανακάλυψης, όπως αναφέρει ο κ. Μπουρλά.

— Η καινοτομία διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην καταπολέμηση της COVID-19. Τι να αναμένουμε στο μέλλον;

— Ο κλάδος μας αλλάζει και εξελίσσεται συνεχώς, έτσι ώστε να καινοτομεί να μην σταματάει ποτέ. Στην Pfizer το 2023 είχαμε αριθμό ρεκόρ νέων φαρμάκων που έλαβαν έγκριση από την Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ. Ταυτόχρονα επικεντρώνουμε τις προσπάθειές μας στη θεραπεία των καρκίνων. Η πρόσφατη εξα-

γορά της Seagen αποτελεί σημείο καμπής στην ιστορία μας στον τομέα της ογκολογίας. Η κορυφαία τεχνολογία σύζευξης φαρμάκου - αντισώματος (ADC) της Seagen, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες και το μέγεθος της Pfizer, μας καθιστά βέβαιους ότι θα επιταχύνουμε τις ανακαλύψεις φαρμάκων για τον καρκίνο. Εισερχόμεστε σε μια εποχή «αναγέννησης» της ιατρικής έρευνας, της οποίας οι προσπάθειες της Pfizer αποτελούν μέρος. Οπου κι αν κοιτάξετε στη φαρμακοβιομηχανία, θα εντοπίσετε παραδείγματα εταιρειών που συνδυάζουν τη νέα επιστημονική κατανόηση με τη δύναμη των ψηφιακών τεχνολογιών, δημι-

ουργώντας καινοτόμα φάρμακα.

— Γιατί η επένδυση στην έρευνα και την καινοτομία είναι σημαντική για την Ευρώπη;

— Η Ευρώπη έχει ισχυρή βιοφαρμακευτική παράδοση. Ωστόσο, μετά την εκδήλωση της πανδημίας εντάθηκε μια ήδη ανταγωνιστική κούρσα για την προσέλκυση επενδύσεων. Ως εκ τούτου πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η Ευρώπη δεν θα υστερεί σε σχέση με άλλες προηγμένες οικονομίες. Οι επενδύσεις στη βιοφαρμακευτική ενισχύουν τη ζήτηση για καταρτισμένο προσωπικό, τόνωνουν την ακαδημαϊκή έρευνα και προωθούν την καινο-

τομία και την ιατρική ανακάλυψη. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται προστιθέμενη αξία για την οικονομία, βελτιώνεται η δημόσια υγεία και τελικά καθίσταται δυνατή η μεταμόρφωση της ζωής των ασθενών.

— Ποιος είναι ο αντίκτυπος του παγκόσμιου Κέντρου Ψηφιακής Καινοτομίας της Pfizer στη Θεσσαλονίκη;

— Ο κόμβος μας στη Θεσσαλονίκη φιλοξενεί υψηλών προδιαγραφών τεχνικές και εξειδικευμένες ψηφιακές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων της τεχνητής νοημοσύνης, της προηγμένης ανάλυσης δεδομένων και της ευέλικτης

ανάπτυξης λογισμικού (σ.σ. προωθείται η συνεργασία των ομάδων). Έτσι επιταχύνονται οι επιστημονικές μας ανακαλύψεις. Είμαι πολύ χαρούμενος που κατά την τετραετία που έχει παρέλθει, η επένδυση της Pfizer συνεχίζει να αυξάνεται και η εγκατάσταση έχει καθιερωθεί ως «πυρήνας» καινοτομίας για τη Θεσσαλονίκη και την ευρύτερη περιοχή. Σήμερα η Pfizer στη Θεσσαλονίκη αποτελείται από τέσσερα παγκόσμια κέντρα (ψηφιακής καινοτομίας, επιχειρησιακών λειτουργιών και υπηρεσιών), ασφάλειας φαρμάκων και φαρμακοεπαγρύπνησης, κλινικών μελετών), έχοντας φθάσει στους 1.000 εργαζομένους! Η επι-

δραση της επένδυσής μας μόνο στο ΑΕΠ της Θεσσαλονίκης εκτιμάται σε 1,2 δισ. ευρώ, βάσει μελέτης του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), για την περίοδο 2020-2030. Υπολογίζεται επίσης ότι, κατά μέσον όρο, 2.010 θέσεις εργασίας θα υποστηρίζονται κάθε χρόνο στην περιοχή λόγω της δραστηριότητας των τεσσάρων κέντρων της Pfizer. Οι χώρες έχουν ολοένα και περισσότερο τη δυνατότητα να προσελκύουν τέτοιου είδους επενδύσεις. Αρκεί να υπάρχουν πολιτική και οικονομική σταθερότητα, το κατάλληλο πολιτικό περιβάλλον και κίνητρα, όπως και δεξαμενή ταλέντων.

† Διεθνής Ομοσπονδία Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA)

Διεθνές ενδιαφέρον για επενδύσεις στον χώρο του φαρμάκου

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΖΗΤΗΣΕ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΠΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΚΑΙ ΥΠΕΘΟ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΔΑΣΟΠΟΥΛΟ

ήλη επενδύσεων από τη διεθνή φαρμακοβιομηχανία μπορεί να γίνει η Ελλάδα αν βελτιώσει το λειτουργικό πλαίσιο για τις κλινικές μελέτες και βρεθεί μια λύση για να «παρακαμφθεί» το clawback.

Από περίπου τόνισαν οι εκπρόσωποι 20 μεγάλων διεθνών φαρμακευτικών ομίλων και πέντε εκπρόσωποι διεθνών συνδέσμων της φαρμακοβιομηχανίας, οι οποίοι είχαν επαφές μέσα στην εβδομάδα στην Αθήνα με τον πρωθυπουργό και υπουργούς της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA), Αλβέρτος Μπουρλά, κατά τη συνάντησή του με τον πρωθυπουργό, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, ζήτησε τη στήριξη του σε ευρωπαϊκό επίπεδο στις αλλαγές που επιχειρούνται στην ευρωπαϊκή φαρμακευτική νομοθεσία, σχετικά με τον περιορισμό του χρόνου προστασίας δεδομένων για την ευρεσιτεχνία. Ο πρόεδρος της IFPMA τόνισε ότι η Ομοσπονδία είχε συναντήσεις για το ίδιο θέμα με τον Γερμανό καγκελάριο, κ. Όλαφ Σόλτς, και τον Γάλλο πρόεδρο, κ. Εμανουέλ Μακρόν.

Με μικρές διορθωτικές κινήσεις, η Ελλάδα μπορεί να προσελκύσει τεράστιες επενδύσεις από τη διεθνή φαρμακοβιομηχανία.

«Αγκάθι» για την ανάπτυξη καινοτόμων θεραπειών στην Ελλάδα το clawback

Ο Έλληνας πρωθυπουργός δεσμεύτηκε για παρέμβαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά έβαλε στο τραπέζι και το ενδεχόμενο συνεργιών των μεγάλων της διεθνούς φαρμακοβιομηχανίας με τις ελληνικές εταιρείες για την έρευνα σε καινοτόμες θεραπείες. Από τις φαρμακοβιομηχανίες δεν υπήρξε κάποια συγκεκριμένη δέσμευση για επενδύσεις. Παρ' όλα αυτά, ο κ. Μπουρλά έδωσε και την ο-

νομομική διάσταση του προβλήματος σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, για να γίνει πιο σαφής. Συγκεκριμένα, είπε ότι πριν από 20 χρόνια Ευρώπη και ΗΠΑ μοιράζονταν έρευνα για καινοτόμα φάρμακα αξίας 250 δισ. ευρώ. Σήμερα η αναλογία του 50/50 έχει ανατραπεί σε βάρος της Ευρώπης, η οποία αποδέχεται επενδύσεις μικρότερες κατά 50 δισ. ευρώ από ό,τι οι ΗΠΑ. Τουτό

σε μια στιγμή κατά την οποία η Ε.Ε. έχει ξεκινήσει έναν αγώνα δρόμου για να περιορίσει το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας που έχει δημιουργηθεί σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Κίνα, το οποίο μάλιστα διευρύνεται συνεχώς.

Το clawback

Σε ελληνικό επίπεδο, οι εκπρόσωποι της διεθνούς φαρμακοβιομηχανίας, και σε σχέση με την έρευνα καινοτόμων

φαρμάκων στη χώρα μας, είχαν δύο αιτήματα. Σε ό,τι αφορά τις κλινικές μελέτες, ζήτησαν τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για την έγκριση για υλοποίηση κλινικών δοκιμών, οι οποίες σε άλλες χώρες της Ε.Ε. είναι θέμα 15-20 ημερών, ενώ στην Ελλάδα τουλάχιστον τριών μηνών.

Το δεύτερο αίτημα, το οποίο τέθηκε και στη συνάντηση με τον πρωθυπουργό αλλά και στη συνάντηση που είχαν με τον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κωστή Χατζηδάκη, ήταν αυτό της χρηματοδότησης καινοτόμων θεραπειών στη χώρα μας, το οποίο «σκοντάφτει» στον θεσμό του clawback. Ειδικότερα, το καθεστώς της διατίμησής του φαρμάκου, σύμφωνα με το οποίο τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται εντάσσονται σε λίστα ανάλογα με τη χρήση και την τιμή τους, σε συνδυασμό με το ανώτατο όριο φαρμακευτικής δαπάνης, αποκλείει την Ελλάδα από μεγάλο αριθμό νέων καινοτόμων θεραπειών. Τουτό διότι, αν γίνει έρευνα στην Ελλάδα και οι θεραπείες θερμοθετηθούν για την Ελλάδα, οι τιμές θα είναι τόσο υψηλές, που το 70% του κόστους θα χρειαστεί να επιστραφεί από τις εταιρείες στο Δημόσιο μέσω του θεσμού του clawback.

► Κόμβος επενδύσεων η Τρίπολη

Ποιες είναι οι επενδύσεις 1,3 δις. της βιομηχανίας φαρμάκου

ΤΑ PROJECTS ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

■ ΑΓΟΤΗ ΒΙΚΥ ΚΟΥΡΛΙΜΠΙΝΗ vicky.kourlibini@capital.gr

Τα 1,3 δις. ευρώ αγγίζει το επενδυτικό πρόγραμμα των ελληνικών βιομηχανιών φαρμάκου για την περίοδο 2020-2026. Οι νέες παραγωγικές υποδομές αποτελούνται από 10 νέα εργοστάσια, 32 μονάδες παραγωγής, 56 γραμμές παραγωγής και 14 ερευνητικές δομές, ενώ αναμένεται να δημιουργηθούν περισσότερες από 5.500 θέσεις εργασίας. Μόνο στη Βιομηχανική Περιοχή της Τρίπολης, όπου βρίσκονται σε εξέλιξη τρία επενδυτικά σχέδια των φαρμακοβιομηχανιών Demo, Win Medica του ομίλου Elpen και της Faran, αναμένεται να δημιουργηθούν πάνω από 1.000 νέες θέσεις.

Σύμφωνα με την Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας, με τις νέες επενδύσεις το 75% των αναγκών της χώρας σε φάρμακα θα μπορεί να καλύπτεται από την εγχώρια φαρμακοβιομηχανία.

Οι επενδύσεις για τη φετινή χρονιά αγγίζουν τα 185 εκατ. ευρώ, ενώ από 175 εκατ. ευρώ υπολογίζονται οι επενδύσεις τα έτη 2025 και 2026. Σημειώνεται πως για τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις εφαρμόζεται από το 2019 το «επενδυτικό clawback», μέσω του οποίου γίνεται αντιστάθμιση των υποχρεωτικών επιστροφών με αντίστοιχες επενδύσεις σε τομείς παραγωγικών δαπανών και έρευνας & ανάπτυξης (περιλαμβανομένων των δαπανών για κλινικές μελέτες).

Το επενδυτικό πρόγραμμα της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας περιλαμβάνει:

► **Adelco:** Νέες γραμμές παραγωγής στο εργοστάσιο στο Μοσχάτο Αττικής.

► **Anfarm:** Νέα μονάδα παραγωγής στο Σχηματάρι Βοιωτίας.

► **Bennett:** Νέο εργοστάσιο στη Μεταμόρφωση Αττικής.

► **BIANEE:** Επέκταση και αναβάθμιση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού στη Μεταμόρφωση Αττικής, νέο Κέντρο Έρευνας και Παραγωγής στην Πάτρα και νέες εγκαταστάσεις διοίκησης και κέντρο διανομής στον Γέρακα Αττικής.

► **Βιόκοσμος:** Νέο εργοστάσιο ραδιοφαρμάκων στη Χελιδνική.

Δέκα νέα εργοστάσια, 32 μονάδες παραγωγής, 56 γραμμές παραγωγής και 14 ερευνητικές δομές στο επενδυτικό πλάνο.

Με τις νέες επενδύσεις, το 75% των αναγκών της χώρας σε φάρμακα θα μπορεί να καλύπτεται από την εγχώρια φαρμακοβιομηχανία

► **Boehringer Ingelheim:** Νέες γραμμές παραγωγής στο εργοστάσιο στο Κορωπί Αττικής και energy center.

► **Demo:** Νέα εργοστάσια στην Τρίπολη και νέες παραγωγικές μονάδες στο Κρουσέρι Αττικής, νέο κέντρο Βιοτεχνολογίας στον Άγιο Στέφανο και Κέντρο Έρευνας και Ανάπτυξης στη Θεσσαλονίκη.

► **Elpen:** Νέο εργοστάσιο στην Κερατέα Αττικής και το Athens Life Tech Park στα Σπάτα, επέκταση και αναβάθμιση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στο εργοστάσιο στην Κηφισιά.

► **Winmedica** του ομίλου Elpen

κατασκευάζει νέο εργοστάσιο στην Τρίπολη Αρκαδίας.

► **Famar:** Νέες γραμμές παραγωγής και συσκευασίας στο εργοστάσιο στην Ανθούσα Αττικής και βιοκλιματικό εργοστάσιο στην Αυλώνα.

► **Faran:** Επενδύσεις έρευνας και ανάπτυξης στην Κηφισιά Αττικής.

► **Galenica:** Νέα μονάδα στο Κρουσέρι Αττικής, νέες γραμμές παραγωγής στο εργοστάσιο στη Χαλκίδα και βιοκλιματικό κτίριο διοίκησης στην Παλλήνη.

► **Geneparm:** Επενδύσεις έρευνας και ανάπτυξης στην Παλλήνη.

► **Help Pharmaceuticals:** Νέα γραμμή παραγωγής στο εργοστάσιο στα Ιωάννινα.

► **Iasis:** Νέα μονάδα παραγωγής και νέο τμήμα έρευνας και ανάπτυξης στο Κορωπί.

► **Labomed:** Νέες γραμμές παραγωγής στο εργοστάσιο στο Κορωπί.

► **Lavipharm:** Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση εργοστασίου στην Παιανία.

► **Libytec:** Νέο εργοστάσιο στην Κερατέα Αττικής.

► **Medicaid:** Νέα μονάδα παραγωγής στα Οινόφυτα Βοιωτίας.

► **Petsiavas:** Νέα γραμμή παραγωγής στο εργοστάσιο στην Κηφισιά.

► **Pharmathen:** Νέες μονά-

δες παραγωγής LAI στο εργοστάσιο στις Σάπες Ροδόπης.

► **Pharmazac:** Νέο εργοστάσιο ραδιοφαρμάκων στη Λαμία Φθιώτιδας και νέο εργοστάσιο φαρμάκων στην Κερατέα.

► **Rafarm:** Νέες γραμμές παραγωγής στο εργοστάσιο στην Παιανία και νέο κέντρο έρευνας και ανάπτυξης.

► **Rontis:** Νέες γραμμές παραγωγής στο εργοστάσιο στη Λάρισα.

► **Syn:** Νέο εργοστάσιο ραδιοφαρμάκων στην Κόρινθο.

Hub επενδύσεων η Τρίπολη

Η Τρίπολη συγκεντρώνει μεγάλο μέρος των νέων επενδύσεων, καθώς στην περιοχή παρέρχονται **επιπλέον επενδυτικά κίνητρα μέσω του Σχεδίου Δίκαιων Αναπτυξιακών Μετάβασων** λόγω της απολιγνιτοποίησης σε κοντινές περιοχές, όπως η Μεγαλόπολη. Στο παραγωγικό campus

της φαρμακοβιομηχανίας Demo στην Τρίπολη, η κατασκευαστική φάση του οποίου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, θα παράγονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα πρώτες ύλες φαρμάκων αλλά και τελικά φαρμακευτικά προϊόντα χημικής προελεύσεως. Η επένδυση, άνω των 80 εκατ. ευρώ, θα υλοποιηθεί σε δύο στάδια. Με την ολοκλήρωσή της, θα συγκαταλέγεται στις τρεις μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής πενικιλινούχων και ογκολογικών φαρμάκων της Ευρώπης. Με τα προϊόντα που θα παράγονται εκεί η Demo θα μπορεί να καλύπτει το 34% των αναγκών της Ε.Ε. σε πενικιλινούχα και το 35% σε ογκολογικά φάρμακα. Η επένδυση θα είναι έτοιμη μέσα στο 2025.

Η Win Medica, με την κατασκευή πέντε παραγωγικών μονάδων στην Τρίπολη, μετασχηματίζεται από αμιγώς εμπορική και σε παραγωγική εται-

ρεία. Η νέα παραγωγική μονάδα θα είναι **συνολικής επένδυσης 50 εκατ. ευρώ και θα δημιουργήσει 250 νέες θέσεις εργασίας** και **έξι νέες θέσεις εργασίας**. Τα πολλαπλασιαστικά οφέλη της συνολικής επένδυσης αναμένεται να ξεπεράσουν τα 100 εκατ. ευρώ. Με τα ογκολογικά φάρμακα που θα παράγει η νέα μονάδα θα μπορεί να καλυφθεί το 50% των αναγκών των Ελλήνων ασθενών σε 11 βασικά ογκολογικά φάρμακα. Παράλληλα, η εταιρεία έχει συνάψει ήδη συμφωνίες και σχεδιάζει να εξαγει τα φαρμακευτικά σκευάσματα σε περισσότερες από 40 χώρες στην Ευρώπη και την Ασία. Η ολοκλήρωση της επένδυσης αναμένεται στο τρίτο τρίμηνο του 2025.

Η Faran σχεδιάζει μια νέα, σύγχρονη ερευνητική και παραγωγική μονάδα ενέσιμων και μελλοντικά και βιοτεχνολογικών φαρμάκων, συνολικής επιφάνειας 12.000 τ.μ., η οποία θα χτιστεί επί οικοπέδου 36.000 τ.μ. στη ΒΙΠΕ Τρίπολης. Η επένδυση αναμένεται να ενταχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο, ενώ το οικόπεδο έχει ήδη αγοραστεί. Στη μονάδα θα αναπτυχθούν αρχικά γραμμές στείρας πλήρωσης και συσκευασίας (fill/finish) παρεντερικών σκευασμάτων μικρού όγκου σε υγρή και λιποφιλοποιημένη μορφή, σε φιαλίδια, φουσίγγα και προγεμισμένες σύριγγες, και επιπλέον στην ίδια εγκατάσταση προγραμματίζεται μελλοντικά να παράγονται και βιοτεχνολογικά φάρμακα. Η παραγωγική μονάδα θα ακολουθεί τα υψηλότερα πρότυπα, εισάγοντας νέα standards στον τεχνολογικό εξοπλισμό και στις διαδικασίες παραγωγής, και σχεδιάζεται να πιστοποιηθεί από την EMA και από τον FDA, ώστε να μπορεί να διαθέτει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της στη διεθνή αγορά.

Η εγχώρια φαρμακοβιομηχανία σε αριθμούς

ΤΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ από 50 φαρμακευτικές επιχειρήσεις με 45 εργοστάσια, 72 μονάδες παραγωγής, 202 γραμμές παραγωγής και 27 ερευνητικά κέντρα. Με παρουσία σε 147 χώρες, οι εξαγωγές από την έναρξη της οικονομικής κρίσης αυξήθηκαν κατά 182%. Με 26% μερίδιο αγοράς σε όγκο και συμμετοχή στο 13% στη φαρμακευτική δαπάνη, οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες προσφέρουν το 65% της απασχόλησης στον κλάδο, το 90% των επενδύσεων και είναι το δεύτερο εξαγωγίμο προϊόν της ελληνικής παραγωγής.

ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

«Οι πρώτες ασφαλιστικές που θα καλύπτουν τα απογευματινά χειρουργεία»

«ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΗΜΕΡΕΣ Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ,
ΕΝΩ ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΟΥΜΕ 80 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΑΙ 156 ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 400 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ», ΔΗΛΩΝΕΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ 04-05

«Ανακοινώνονται οι πρώτες ασφαλιστικές για τα απογευματινά χειρουργεία»

«ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΟΥΜΕ 80 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΑΙ 156 ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΜΕ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΠΟΥ ΞΕΠΕΡΝΑ ΤΑ 400 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ». ΔΗΛΩΝΕΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΠΡΟΣΘΕΤΟΝΤΑΣ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ «Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ»

Συνέντευξη στον **ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟ**
ven.ygeia@gmail.com

Ειδικά ασφαλιστικά προγράμματα για τους χειρουργικούς ασθενείς των νοσοκομείων του ΕΣΥ, με τα οποία θα καλύπτουν το ιδιωτικό οικονομικό κόστος των απογευματινών χειρουργείων, θα προσφέρουν, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα από σήμερα, οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες της χώρας. Μάλιστα, ο υπουργός Υγείας, Αδωνις Γεωργιάδης, αποκαλύπτει σήμερα στα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ» ότι ο ίδιος είναι έτοιμος να ανακοινώσει λίαν συντόμως τη συνεργασία του υπουργείου Υγείας και του ΕΣΥ της χώρας

ΤΟ 2014 ΒΡΙΣΚΑΜΕ ΕΥΚΟΛΑ ΓΙΑΤΡΟΥΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ. ΣΗΜΕΡΑ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΟΥΜΕ. ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΕΙΨΗ, ΑΡΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ

με τις πρώτες ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες θα ενταχθούν στην ασφαλιστική κάλυψη των απογευματινών χειρουργείων. Ο κ. Γεωργιάδης καλεί επίσης με νόημα τις συνδικαλιστικές ηγεσίες των γιατρών και των εργαζομένων του ΕΣΥ να προβληματιστούν από την πολύ επιτυχημένη πορεία του νέου θεσμού των απογευματινών χειρουργείων, η οποία έχει ξεπεράσει ακόμα και την πιο αισιόδοξη πρόβλεψη. Επιπλέον, ο υπουργός Υγείας ξεκαθαρίζει σήμερα οριστικά τη διαδικασία με την οποία θα συνεχίσουν να συνταγογραφούνται στη χώρα μας εκείνα τα πειραματικά φάρμακα τα οποία δεν έχουν ακόμη την άδεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA).

Εχει σημειωθεί ιδιαίτερα μεγάλη συμμετοχή του προσωπικού για τη λειτουργία των απογευματινών χειρουργείων, και μάλιστα σε όλη τη χώρα. Πώς το εξηγείτε αυτό, δεδομένου ότι και εσείς ο ίδιος έχετε αναγνωρίσει ότι το ΕΣΥ πλήττεται από έλλειψη προσωπικού, ιδιαίτερα στη Βόρεια Ελλάδα και τα νησιά; Η τόσο μεγάλη αντίδραση εκ μέρους της συνδικαλιστικής ηγεσίας των γιατρών του ΕΣΥ για τη λειτουργία των απογευματινών χειρουργείων, αλλά και για τις υπόλοιπες μεταρρυθμίσεις τις οποίες προωθετεί, δεν σας προβληματίζει;
Όταν έγιναν τα πρώτα απογευματινά χειρουργεία, στις 12 Μαρτίου 2024, στη Θεσσαλονίκη, ούτε εγώ ούτε οι

συνεργάτες μου φανταζόμασταν ποτέ ότι η μεταρρύθμιση αυτή θα τύγχανε τέτοιες θερμής αποδοχής από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της χώρας. Τα απογευματινά χειρουργεία μετρούν λιγότερο από έναν μήνα λειτουργίας και ήδη περισσότερα από 75 νοσοκομεία σε όλη την Ελλάδα συμμετέχουν σε αυτά. Στο ΚΑΤ, παραδείγματος χάριν, που είναι ένα από τα πιο εμβληματικά νοσοκομεία, από τις 17 κλινικές δήλωσαν τη βούλησή τους να κάνουν απογευματινά χειρουργεία και οι 17. Οπότε, για ποιες αντιδράσεις μιλάμε; Αν αντιδρούν οι γιατροί και οι νοσηλευτές, τότε ποιοι κάνουν τα απογευματινά χειρουργεία σε όλη τη χώρα; Μήπως τελικά οι γιατροί δεν ήταν τόσο αντίθετοι όσο κάποιος ήθελε να μας πείσουν; Με συγχωρείτε, αλλά δεν έχω διαπιστώσει καμία μεγάλη αντίδραση έως τώρα που θα πρέπει να με προβληματίσει. Αντιθέτως, αισθάνομαι εξαιρετικά περήφανος για το γεγονός ότι μια μεταρρύθμιση που κριείστηκε να περάσουν 40 χρόνια για να υλοποιηθεί τελικά εφαρμόζεται επί της δικής μου υπουργίας και δίνεται μια επιπλέον διέξοδος στους πολίτες που θέλουν να πληρώσουν ένα λογικό κόστος για να χειρουργηθούν όσο το δυνατόν συντομότερα.

Η νομοθετική ρύθμιση που προβλέπει τη δυνατότητα ιδιωτών γιατρών να ενισχύουν τα νοσοκομεία του ΕΣΥ θα έχει ως κύριο στόχο την υποβοήθηση της λειτουργίας των απογευματινών χειρουργείων ή θα έχει γενικότερη εφαρμογή;

Το όραμά μου ως υπουργού Υγείας είναι να χτίσουμε το νέο ΕΣΥ. Το νέο ΕΣΥ θα έχει καινούργια νοσοκομεία, που τα αναβαθμίζουμε μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, σύγχρονα ιατροτεχνολογικά εξοπλισμό μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και του ΕΣΠΑ, περισσότερο προσωπικό με τις προαλήψεις που έχουμε προκνήψει και ευελιξία στις εργασιακές σχέσεις με τα απογευματινά χειρουργεία και με τη δυνατότητα παροχής ιδιωτικών έργων στους γιατρούς του ΕΣΥ, καθώς και, ως προς τον ιδιωτικό τομέα, τη δυνατότητα των ιδιωτών γιατρών να εργάζονται part time στο ΕΣΥ και να παρέχουν και εφημερίες. Δεν έχει να κάνει, δηλαδή, αποκλειστικά με τα απογευματινά χειρουργεία. Έχει να κάνει με τη μεγαλύτερη επιθυμία μας ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας να έχουν μεγαλύτερη μεταξύ τους συνεργασία σε επίπεδο Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Σε πόσο χρονικό διάστημα θα μπορούμε να έχουμε μια εικόνα για την ασφαλιστική κάλυψη των απογευματινών χειρουργείων από τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες;

Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα έχουμε ανακινώσιμες για συνεργασία με τις πρώτες ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Θα υπάρξουν ειδικά προγράμματα για τα απογευματινά χειρουργεία. Όλα θα ανακοινωθούν στην ώρα τους.

Κύριε υπουργέ, πρόσφατα δηλώσατε ότι δεν θα εισάγονται και δεν θα συνταγογραφούνται στο εξής φάρμακα τα οποία δεν έχουν αδειοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΜΑ). Δεν ανησυχείτε μήπως η γενικευμένη αυτή αρχή συμπαράσχει ακόμα και φάρμακα τα οποία είναι χρήσιμα για Έλληνες ασθενείς με σπάνια νοσήματα;

Για να το ξεκαθαρίσουμε, εγώ αυτό που είπα είναι ότι, όταν ένα φάρμακο δεν έχει έγκριση από τον ΕΜΑ, αλλά

έχει έγκριση μόνο από τον FDA, πριν εκτελεστεί η συνταγογράφησή του από τον γιατρό, θα πρέπει αυτή η συνταγογράφηση να περάσει από τον έλεγχο αρμόδιας επιτροπής ειδικών. Στην επιτροπή αυτή ο γιατρός θα εξηγήσει γιατί θεωρεί ότι αυτό το φάρμακο, που είναι εκτός ενδείξεων και χωρίς έγκριση από τον ΕΜΑ, πρέπει να χορηγηθεί στον συγκεκριμένο ασθενή. Θα υπάρχει, δηλαδή, μεγαλύτερος έλεγχος. Εάν, όμως, πράγματι υπάρχει αυτή η ανάγκη, θα μπορεί να συνταγογραφηθεί.

Η απουσία εκπροσώπων της Ενωσης Ασθενών Ελλάδας (ΕΑΕ) από τη νέα, ειδική επιτροπή η οποία θα εγκρίνει την εισαγωγή φαρμάκων τα οποία δεν κυκλοφορούν στη χώρα μας είναι αιτιολογημένη και στοχευμένη ή πρόκειται για μια απλή νομοθετική αβλεψία;

Δεν θα υπάρχει απουσία, θα υπάρχει εκπρόσωπος της Ενωσης Ασθενών Ελλάδας. Ο νόμος προβλέπει να υπάρχουν τρεις εμπειρογνώμονες, ένας εκ των οποίων θα είναι από την Ενωση Ασθενών, παρότι, για να είμαι ειλικρινής, η επιτροπή αυτή είναι καθαρά επιστημονική και, θεωρητικά, ο εκπρόσωπος της Ενωσης Ασθενών δεν έχει ειδικό ρόλο. Παρά ταύτα, σεβόμενος τις ανουσίες της κοινότητας των ασθενών, θα κατέχουν μία εκ των τριών θέσεων στην επιτροπή.

Σε πόσο χρονικό διάστημα από τώρα θα αρχίσουν οι πολίτες να βλέπουν απτές αλλαγές και βελτιώσεις στις οικείες μονάδες Υγείας της χώρας, προερχόμενες από τα μεγάλα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Πότε, για παράδειγμα, θα έχουμε το πρώτο πλήρες ανακαινισμένο και ενισχυμένο Κέντρο Υγείας;

Ηδη βλέπουν αλλαγές. Το ένα μετά το άλλο τα νοσοκομεία προχωράνε σε εγκαίνια των διαφόρων πτερυγών τους, που ανακαινίζονται. Το «Μεταξά», το «Τζάνειο», το «Παπανικολάου», το «Ιπποκράτειο» έχουν ήδη

αποκτήσει καινούργιες πτέρυγες και συνεχίζουμε εντατικά. Συνολικά ανακαινίζουμε 80 νοσοκομεία και 156 Κέντρα Υγείας της χώρας, με προϋπολογισμό που ξεπερνά τα 400 εκατ. ευρώ.

Θα δούμε κι άλλες αυξήσεις στις λιανικές τιμές γενόσημων φαρμάκων; Έχετε πει ότι περίπου 200 γενόσημα θα τεθούν υπό προστασία τιμολογιακή, προκειμένου να μην υπάρξουν αποσούψεις τους από τις παρασκευάστριες φαρμακευτικές εταιρείες. Ομως, ποιος θα επωμιστεί αυτές τις αυξήσεις;

Δεν έχει υπάρξει καμία αύξηση στις λιανικές τιμές των γενόσημων φαρμάκων. Μόνο μείωση, που είναι 7%. Η αύξηση που συνεχώς διαβάζετε έχει να κάνει με την αλλαγή του τρόπου αποζημίωσης, εάν επιλέγει ο ασθενής να πάρει το ακριβότερο γενόσημο, και αυτή η νέα πολιτική θα συνεχίσει να εφαρμόζεται, γιατί αυτή είναι η σωστή. Δεν μπορεί το κράτος να σου πληρώνει πάντα το ακριβότερο φάρμακο στην ίδια θεραπευτική κατηγορία. Δεν το κάνει κανένο άλλο κράτος στον κόσμο. Δεν μπορεί να το κάνει μόνο η Ελλάδα.

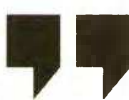
Τελικά, δέκα χρόνια μετά την προηγούμενη ηπτεία σας στο τίμνν του υπουργείου Υγείας, έχουν αλλάξει πολλά πράγματα σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της ύλης του υπουργείου; Έχετε πει ότι οι αλλαγές προχωρούν με ιδιαίτερη βραδύτητα στη χώρα μας. Σας έχει εντυπωσιάσει κάτι σχετικά;

Και το περιβάλλον είναι τελείως διαφορετικό και ο προϋπολογισμός των νοσοκομείων του ΕΣΥ είναι ακριβώς διπλάσιος. Το 2014 βρήκαμε εύκολα γιατρούς και νοσηλευτές. Σήμερα δεν βρίσκουμε, υπάρχει πολύ μεγάλη έλλειψη, άρα τα προβλήματα είναι διαφορετικά. Παράλληλα, πολλά πράγματα είναι ίδια. Φανταστείτε ότι ο νόμος μου για τα DRGs, που ψήφισα το 2014, εφαρμόζεται πιλοτικά τώρα, δηλαδή έπειτα από δέκα χρόνια. Τα απογευματινά χειρουργεία, που είχαν ξεκινήσει στην αρμόδια επιτροπή τον Οκτώβριο του 2013, τελικά εφαρμόστηκαν τώρα, τον Απρίλιο του 2024. Άρα, ναι, η αλλαγή γίνεται αργά, αλλά τουλάχιστον καταφέρνουμε να κάνουμε αλλαγές και να προχωράμε μπροστά.

Και η κριτική που σας ασκείται από τη συνδικαλιστική ηγεσία των γιατρών του ΕΣΥ, αλλά και από την πολιτική αντιπολίτευση, σας θυμίζει επίσης τα παλιά;

Η συνδικαλιστική εκπροσώπηση θα έπρεπε να είναι πολύ έντονα προβληματισμένη από την εξέλιξη, π.χ., της πορείας των απογευματινών χειρουργείων. Εκείνοι ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει προσωπικό και δεν θα γίνουν απογευματινά χειρουργεία. Σήμερα γίνονται παντού απογευματινά χειρουργεία και δεν έχει περάσει ούτε ένας μήνας από την έναρξή τους. Φανταστείτε τι θα γίνεται σε έναν χρόνο. Άρα, οι συνδικαλιστικές ηγεσίες και οι κομματικές ηγεσίες ήταν απλώς εκτός πραγματικότητας. Δεν μπορούσαν να συμβαδίσουν ούτε με τις επιθυμίες των γιατρών ούτε με τις επιθυμίες των νοσηλευτών ούτε με τις επιθυμίες των ασθενών. Όσο και αν η αντιπολίτευση ή οι συνδικαλιστές αντιδρούν σε κάθε αλλαγή που προωθεί η κυβέρνηση -γιατί έτσι έχουν μάθει να κάνουν-, εμείς δεν θα σταματήσουμε να εργαζόμαστε μέχρι να υλοποιήσουμε και την τελευταία μεταρρύθμιση για την οποία έχουμε δεσμευτεί στον ελληνικό λαό.

Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΙΜΗΣ ΣΤΑ ΓΕΝΟΣΗΜΑ, ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΩΣ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ, ΕΧΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ, ΕΑΝ ΕΠΙΛΕΓΕΙ Ο ΑΣΘΕΝΗΣ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΤΟ ΑΚΡΙΒΟΤΕΡΟ ΓΕΝΟΣΗΜΟ, ΚΑΙ ΑΥΤΗ Η ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ, ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΩΣΤΗ

14. ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΓΙΕΣΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2024

Σελίδα: 51

ΑΡΘΡΟ

Του Lars Fruergaard Jørgensen

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΓΙΕΣΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

Η μουν στην Αθήνα αυτή την εβδομάδα. Όπως κάθε Σκανδιναβός επισκέπτης την άνοιξη, απόλαυσα τον ήλιο, μια φιλόξενη κουλτούρα και περπάτησα στα χνάρια της Ιστορίας.

Όμως, ερχόμενος να εκπροσωπήσω την καινοτόμο φαρμακοβιομηχανία της Ευρώπης, αυτό που απόλαυσα περισσότερο ήταν ότι είδα μια δυναμική κοινωνία, μια ενισχυμένη οικονομία και μια σαφή φιλοδοξία για την οικοδόμηση ανταγωνιστικότητας στους τομείς που θα καθορίσουν το μέλλον.

Μπορώ να καταλάβω γιατί ο «Economicist» έχει αναγνωρίσει ότι η Ελλάδα έχει την κορυφαία οικονομική επίδοση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ για δύο συνεχιστά έτη.

Εξετάζοντας τους τομείς που θα καθορίσουν το μέλλον, ο φαρμακευτικός τομέας παρέχει μια τεράστια ευκαιρία για την Ελλάδα και την ευρύτερη Ευρώπη. Η υγεία είναι το πολυτιμότερο απόκτημά μας - ο Ιπποκράτης το γνώριζε αυτό, το ίδιο και οι μελλοντικές γενιές. Αλλά με το αυξανόμενο βάρος των χρόνιων ασθενειών, οι υγειονομικές ανάγκες των ανθρώπων αυξάνονται. Ευτυχώς, η Ελλάδα και η Ευρώπη έχουν ήδη γερά θεμέλια στην ανάπτυξη και παραγωγή φαρμάκων.

Σήμερα, ο φαρμακευτικός κλάδος έχει τη μεγαλύτερη θετική συμβολή στο εμπορικό ισοζύγιο της Ε.Ε. από οποιονδήποτε άλλο κλάδο, επενδύει περισσότερο στην Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) και παρέχει πάνω από 800.000 θέσεις εργασίας. Αυτά τα ισχυρά στοιχεία της Ε.Ε. αντικατοπτρίζονται στην Ελλάδα: η αξία της φαρμακευτικής παραγωγής υπερδιπλασιάστηκε τη δεκαετία έως το 2022, οι κλινικές δοκιμές αυξήθηκαν κατά σχεδόν 60% την πενταετία έως το 2022 και ο κλάδος συνεισέφερε 8% των συνολικών δαπανών E&A το 2020.

Αναγνωρίζω ότι οι μετρήσεις των οικονομικών επιδόσεων είναι αφηρημένες. Ένας επισκέπτης που συζητάει τον ελληνικό λαό για τα στατιστικά στοιχεία μπορεί να φαίνεται πολύ μακριά από την καθημερινή πραγματικότητα. Εν τω μεταξύ, η απόδοση του φαρμακευτικού κλάδου μπορεί να φαίνεται πολύ μακριά από τα φάρμακα στα οποία βασίζομαστε για την υγεία μας και την υγεία εκείνων που αγαπάμε. Αλλά αυτά τα δύο συνδέονται.

Φανταστείτε ένα μέλλον όπου τα παιδιά και τα εγγόνα μας δεν θα φοβούνται τον διαβήτη, τον καρκίνο ή τη νόσο Αλτσχάιμερ. Όπου μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτές οι ασθένειες ή όπου αυτές (οι ασθένειες) προλαμβάνονται εξαρχής. Αυτό μπορεί να φαίνεται σαν μακρινό όνειρο, αλλά σκεφτείτε τα επιτεύγματα στην Ιατρική που τώρα θεωρούμε δεδομένα - από εμβολιασμούς που προλαμβάνουν θανατηφόρες παιδικές ασθένειες μέχρι φάρμακα που μειώνουν τον κίνδυνο καρδιακής προσβολής για εκατομμύρια. Η καινοτόμος φαρμακοβιομηχανία είναι αφοσιωμένη στο να φέρει αυτό το όνειρο πιο κοντά, βήμα προς βήμα.

Ειρημένως, ποια μέτρα μπορούν να μας βοηθήσουν να ανοίξουμε βηματισμό; Σήμερα στην Ελλάδα, οι πολίτες περιμένουν περισσότερο από τον μέσο όρο της Ε.Ε. για πρόσβαση σε νέα φάρμακα. Αυτό μπορεί να αλλάξει. Οι φαρμακευτικές πολιτικές πρέπει να μετατοπιστούν από τους βραχυπρόθεσμους ελέγχους κόστους που καθόρισαν την τελευταία δεκαετία προς την παροχή της καλύτερης μακροπρόθεσμης υγείας για τον πληθυσμό. **Είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε για να δώσουμε τη δυνατότητα σε περισσότερους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε φάρμακα που αλλάζουν τη ζωή τους.**

Σε επίπεδο Ε.Ε., μια αναθεώρηση της φαρμακευτικής νομοθεσίας θα μπορούσε στην πραγματικότητα να καθυστερήσει περαιτέρω την πρόσβαση των Ευρωπαίων στα φάρμακα που αναπτύσσονται σήμερα και να μειώσει τα κίνητρα για την ανακάλυψη των φαρμάκων του αύριο. Εάν η νομοθεσία εφαρμοστεί όπως προτείνεται, αυτές οι αρνητικές αλλαγές θα επηρεάσουν την Ελλάδα. Ανέφερα την πρόσφατη αύξηση των κλινικών μελετών στην Ελλάδα. Οι δοκιμές φέρνουν ελπίδα στους ασθενείς και βοηθούν στην εισαγωγή νέων φαρμάκων στο σύστημα υγείας. Δεν πρέπει να διακινδυνεύσουμε ούτε βήμα προς τα πίσω.

Τα τελευταία δύο χρόνια, πολλοί βιομηχανικοί τομείς έχουν επιστημονικά δυσκολίες λειτουργίας στην Ευρώπη και ανταγωνισμού παγκοσμίως. Ο φαρμακευτικός κλάδος αντιμετωπίζει επίσης τις προκλήσεις αλλά παραμένουμε ένα από τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα της Ευρώπης. Ειρημένως, είναι επείγον να οικοδομήσουμε πάνω σε αυτό το ισχυρό θεμέλιο, όχι να το διασπάσουμε.

Απαιτείται επαναφορά. Το 2024 θα δούμε την εκλογή νέου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τον διορισμό νέων Ευρωπαίων επιτρόπων και η ελληνική κυβέρνηση θα είναι ενεργή στο Συμβούλιο.

Μια φιλόδοξη βιομηχανική στρατηγική για την υγεία πρέπει να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα. Υποστηρίζοντας αυτό, η Ελλάδα μπορεί να βοηθήσει να γίνουν τα βήματα προς ένα πιο ανταγωνιστικό και ισχυρότερο μέλλον για την Ευρώπη - και προς το κοινό μας όνειρο για καλύτερη υγεία.

Πρόεδρος EFPIA και διευθύνων σύμβουλος Novo Nordisk

Εαρινή σύνοδος των **φαρμακοβιομηχανών**

«**Ε**ίμαστε έτοιμοι να εισέλθουμε σε μια περίοδο "επιστημονικής αναγέννησης", όπου χάρη στις εξελίξεις στη Βιολογία και ταυτόχρονα στην τεχνολογία θα δούμε σημαντικές ιατρικές καινοτομίες τα επόμενα δέκα χρόνια». Η εκτίμηση του προέδρου της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA), επικεφαλής της Pfizer **Άλμπερτ Μπουρλά**, έχει ειδικό βάρος σε ό,τι αφορά τη νέα εποχή που ανατέλλει και τον τρόπο που θα αλλάξει τη ζωή μας. Πολύ δε περισσότερο εάν υπολογιστεί ότι επιδόθηκε προ ολίγων ημερών στην καρδιά της Ελλάδας, στο Μέγαρο Μαξίμου, και ενώπιον δεκάδων εκπροσώπων των μεγαλύτερων φαρμακευτικών εταιρειών στον κόσμο, καθώς και του πρωθυπουργού **Κυριάκου Μητσοτάκη**, μελών της κυβέρνησης και σημαντικών Ελλήνων επιστημόνων, όπως ο πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας, καθηγητής **Σπύρος Αρταβάνης-Τσάκωνας** και ο επικεφαλής της Συμβουλευτικής Επιτροπής Υψηλού Επιπέδου για την Τεχνητή Νοημοσύνη, καθηγητής **ΜΙΤ Κωνσταντίνος Δασκαλάκης**.

Ο πρωθυπουργός φωτογραφίζεται με τους CEO των μεγαλύτερων φαρμακευτικών εταιρειών του κόσμου, επιστήμονες και μέλη της κυβέρνησης μετά τη σύσκεψη στο Μέγαρο Μαξίμου

PHOTOFEST/ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΙΣ

Η καινοτομία και οι τρόποι με τους οποίους (πρέπει να) στηριχθεί και να «προσφερθεί» στη συνέχεια στους πολίτες, ενισχύοντας την υγεία τους και τη ζωή τους, αποτέλεσε το βασικό θέμα της Στρογγυλής Τράπεζας Διευθυντών Βιοφαρμακευτικών Επιχειρήσεων ((Biopharmaceutical CEO Roundtable, BCR) που πραγματοποιήσε η IFPMA στην Αθήνα, την περασμένη εβδομάδα. Η Στρογγυλή Τράπεζα είναι ένα φόρουμ πολιτικής που διοργανώνεται ανά έξι μήνες από την IFPMA, όπου οι επικεφαλής των εταιρειών-μελών της συζητούν σε κλειστές συναντήσεις. Ωστόσο, κατά τις συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνται και υψηλού επιπέδου επαφές, με τους πρωθυπουργούς ή προέδρους των χωρών. Αυτός ο προγραμματισμός ακολουθήθηκε και στην Ελλάδα. Μάλιστα, εκτός από την επίσημη επίσκεψη στο Μέγαρο Μαξίμου την περασμένη Τετάρτη, είχε προηγηθεί δείπνο με τον κ. Μητσοτάκη στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Το φόρουμ της Αθήνας είχε ως θέμα συζήτησης «Γιαγκόμιες προκλήσεις της πολιτικής για την Υγεία και την Καινοτομία (Global health and innovation policy challenges). Τα επόμενα θέματα ήταν οι μελλοντικές πανδημίες, οι πρόνοι προσαρμογών των εθνικών συστημάτων υγείας, η μάχη κατά τις μικροβιακές αντοχές, τα δεδομένα που φέρνει η Τεχνητή Νοημοσύνη, η πνευματική ιδιοκτησία (πατέντα των φαρμάκων), το σχετικό ροιζομικό πλαίσιο και η αναθεώρηση της ευρωπαϊκής φαρμακευτικής πολιτικής.

Πρόσφορο έδαφος

Η ελίτ της παγκόσμιας φαρμακοβιομηχανίας οργανώθηκε στην Ελλάδα την τελευταία θεσμική συνάντησή της, βάζοντας τη χώρα στον νέο παγκόσμιο χάρτη που σχεδιάζει με κόψιμο έρευνας, καινοτομίας και επενδύσεων. «Ένας από τους λόγους για τους οποίους ερχόμαστε στην Ελλάδα είναι ότι υποστηρίζει

σταθερά την καινοτομία. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι μία από τις χώρες που θεωρούμε ότι παίρνει πολύ σοβαρές θέσεις όσον αφορά σημαντικές πτυχές της προώθησης της καινοτομίας, όπως η πνευματική ιδιοκτησία και η πρόσβαση στα φάρμακα. Θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα με την επίσκεψή μας εδώ, σε αυτή τη χώρα, πόσο ευχαριστημένοι είμαστε και πόσο θα θέλαμε να συνεργαστούμε μαζί σας», εξήγησε αναφορικά με την επιλογή της Αθήνας για τη διεξαγωγή του BCR ο Έλληνας πρόεδρος της IFPMA, Α. Μπουρλά, τον περασμένη Τετάρτη, απευθυνόμενος στον κ. Μητσοτάκη.

Ως επικεφαλής της Pfizer ο κ. Μπουρλά

έχει ίδια εμπειρία για την έμπρακτη στήριξη της καινοτομίας. Η παγκόσμια διάσταση επένδυση της Pfizer στη Θεσσαλονίκη με τη δημιουργία του Κέντρου Ψηφιακής Καινοτομίας αποτελεί το καλύτερο παράδειγμα για τις επενδύσεις που μπορεί να προσελκύσει η χώρα μας.

Η επένδυση σε δεδομένα Real World Evidence (RWD) μέσω της ενσωμάτωσης καινοτόμων πληροφοριακών συστημάτων και νέων ψηφιακών εργαλείων βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της κυβέρνησης. Αλλωστε, η Ελλάδα διαθέτει έναν σχετικά ευρύ μηχανισμό μέσω της ΔΔΙΚΑ και των πρωτοβουλιών των υπουργείων Ψηφιακής Διακυβέρνη-

σης και Υγείας για τη συλλογή RWD. Εκεί εμπειροδοθεί πόσο κομβικά είναι για την υγεία και για την οικονομία η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συνόλου δεδομένων για ασθενείς, νοσήματα, διαδικασίες, προϊόντα και υπηρεσίες. Το θέμα συζητήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου, με τον επικεφαλής της αμερικανικής MSD να υπεραμύνεται της υπεραξίας ενός τέτοιου κέντρου, αλλά και της προοπτικής που δημιουργεί για τη χώρα.

Η Βιοτεχνολογία θεωρείται ένας άλλος σημαντικός τομέας της υγείας. Και δεν θα μπορούσε να μη συζητηθεί εκτενώς στην επίσημη συνάντηση των μελών του IFPMA με τον πρωθυπουργό και τα μέλη της κυβέρ-

Η Ελλάδα στο επίκεντρο της φαρμακευτικής καινοτομίας

Η συνάντηση του πρωθυπουργού με τους CEO των μεγαλύτερων βιομηχανιών του κλάδου στον κόρσο σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας εποχής που θα αναβαθμίσει τη χώρα μας, προσελκύνοντας επενδύσεις διακατομμυρίων. Τεράστιες οι δυνατότητες ανάπτυξης σε Βιοτεχνολογία, παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, ψηφιακή υγεία, κλινικές δοκιμές και βιοφαρμακευτικές υπηρεσίες προς όφελος της εθνικής οικονομίας και των πολιτών _ Της **Παναγιώτας Καρλατίρας** tolakarliras@gmail.com

15. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/04/2024

Σελίδα: 51

νπνς η ανάγκη για καινοτομία και έρευνα, μέσα σε ένα περιβάλλον προκλήσεων, με τις ανάγκες των πληθυσμών να αυξάνονται και τις δαπάνες υγείας να συρρικνώνονται.

«Η Ελλάδα, έχοντας αντιμετωπίσει την πανδημία με επιτυχία και ανακτήσει το κτήρος της διεθνώς, έχει θέσει τα θεμέλια ώστε σήμερα να αποτελεί έναν ταχύτατα αναπτυσσόμενο επενδυτικό προορισμό στον τομέα της υγείας. Η Βιοτεχνολογία, η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, η ψηφιακή υγεία, οι κλινικές δοκιμές και οι βιοφαρμακευτικές υπηρεσίες είναι οι πέντε τομείς που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες αναπτυξιακές δυνατότητες. Δημιουργούμε τις προϋποθέσεις ώστε η Ελλάδα να προταχθεί σε αυτούς τους τομείς», λέει στο «ΘΕΜΑ» ο υποψήφιος ευρωβουλευτής με τη Νέα Δημοκρατία, σύμβουλος του πρωθυπουργού σε θέματα υγείας, πρώην αναπληρωτής υπουργός Υγείας **Βασίλης Κοντοζαμάνης**, ο οποίος έχει συμβάλει καταλυτικά αφενός στη διαμόρφωση του ελκυστικού επιχειρηματικού και αναπτυξιακού τοπίου, αφετέρου στην παγίωση διαύλων επικοινωνίας και σχέσεων εμπιστοσύνης με τους θεσμικούς εκπροσώπους της παγκόσμιας φαρμακοβιομηχανίας.

Οι πατέντες

Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας που απασχολεί έντονα την παγκόσμια φαρμακοβιομηχανία σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις και την έρευνα σε ευρωπαϊκό έδαφος συζητήθηκε εκτενώς μεταξύ του κ. Μπουρλά και του κ. Μπιστοτάκη. Η επεξεργασμένη αλλαγή της φαρμακευτικής νομοθεσίας της Ε.Ε. με νέο κανονισμό προβλέπει προστασία της πατέντας 6 χρόνια αντί για 8 που ισχύει σήμερα, με τον φαρμακευτικό κλάδο να το μεταφράζει σε μείωση των κινήτρων για την έρευνα και ανάπτυξη νέων καινοτόμων φαρμάκων. «Πριν από 20 χρόνια, η διαφορά στις επενδύσεις μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης ήταν περίπου 2 δις. δολάρια, δηλαδή σε γενικές γραμμές

ήταν στο ίδιο επίπεδο. Το 2023 πιθανότατα θα υπερβεί τα 50 δις. δολάρια υπέρ των ΗΠΑ. Αυτό είναι μια χαμένη ευκαιρία για την Ευρώπη», ανέφερε ο κ. Μπουρλά, σημειώνοντας πως «η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έρχεται με σειρά προτάσεων στις οποίες είμαστε σαφώς αντίθετοι».

«Χάνουμε την ανταγωνιστικότητά μας στην Ευρώπη, αποτυγχάνουμε να προσελκύσουμε επενδύσεις αιχμής, υστερούμε σε κορυφαίους δείκτες καινοτομίας, σίγουρα σε σχέση με τις ΗΠΑ, κι αυτό είναι κάτι που πρέπει να διαρθρωθεί» συμφώνησε ο κ. Μπιστοτάκης, διαβεβαιώνοντας πως «θα είναι στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας για τον επόμενο ευρωπαϊκό εκλογικό κύκλο». Το μέζον για τη φαρμακοβιομηχανία ζήτημα των υψηλών υποχρεωτικών επιστροφών (clawback) δεν θα μπορούσε να μην τεθεί στη συνάντηση, με τον πρωθυπουργό να το χαρακτηρίζει ως «ιον ελέφαντα στο δωμάτιο», αλλά να παραδέχεται ότι αποτελεί πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί και είναι προτεραιότητα για την κυβέρνηση. Από την πλευρά του, ο υπουργός Υγείας **Αδωνis Γεωργιάδης** πρόταξε το επενδυτικό clawback που έχει ενισχύσει τις φαρμακοβιομηχανίες και το παράδειγμα της γερμανικής πολυεθνικής Boehringer Ingelheim που εγκατέστησε πρόσφατα παραγωγικά μονάδα στην Αττική.

Τα πρόσωπα

Οι CEO που επισκέφθηκαν την Ελλάδα ήταν συνολικά είκοσι. Εκτός από τον πρόεδρο της IFPMA, κ. Μπουρλά της Pfizer, στην αποστολή συμμετείχαν 19 επικεφαλής κορυφαίων φαρμακευτικών εταιρειών. Πρόκειται για τους εείς: **Χιμπερτους φον Μπίουμπαχ** της Boehringer Ingelheim, **Κρίστοφερ Μπέρνερ** της Bristol Myers Squibb, **Εκτορ Μπάγκερ Εργκούν** της Menarini, **Ρόμπερτ Ντέιβις** της MSD, **Χοακίν Ντουάτο** της Johnson & Johnson, **Τσαρλς Βαν Ζιλ** της Lundbeck, **Ρίτσαρντ Φρόνις** της TEVA, **Λαρς Φρούεργκαρντ Γόργκενσεν** της Novo Nordisk, **Κάρλος Γκαλάρντο** της Almirall, **Πίτερ Γκέντερ** της Merck Group, **Χερβέ Χόπενος** της Incyte, **Πολ Χάντσον** της Sanofi, **Ντάνιελ Ο'Ντέι** της Gilead, **Στέφαν Ολρικ** της Bayer, **Οσάμου Οκούντα** της Chugai, **Ντέιβ Ρικς** της Eli Lilly, **Χιρόακι Ουένο** της Mitsubishi Tanabe, **Κρίστοφερ Βιενμπάχερ** της Biogen, **Κριστόφ Βέμπερ** της Takeda. Ενώ από τον Σύνδεσμο Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ) στις συναντήσεις με τον πρωθυπουργό συμμετείχαν ο πρόεδρος **Ολύμπιος Παπαδημητρίου** και ο γενικός διευθυντής **Μιχάλης Χειμώνας**.

Από την πλευρά της κυβέρνησης συμμετείχαν οκτώ υπουργοί, ο επικεφαλής του οικονομικού γραφείου του πρωθυπουργού **Αλέξης Πατέλης**, ο ειδικός γραμματέας Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού **Γιάννης Μαστρογεωργίου**, ο κ. Δασκαλάκης, ο κ. Αρταβάνης-Τσάκωνας, ο αναπρόεδρος του ΕΣΕΤΕΚ **Αριστείδης-Θωμάς Δοξιάδης**, το μέλος της ομάδας εργασίας «A Roadmap for Creating an Innovation - Based Biopharma Industry in Greece» **Σίμος Συμεωνίδης** και ο σύμβουλος του πρωθυπουργού για θέματα υγείας κ. Κοντοζαμάνης.

Projects ύψους €1,5 δισ. με οικονομικό και κοινωνικό πρόσημο

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ

10 νέα εργοστάσια, 22 καινούριες μονάδες παραγωγής και 14 νέες ερευνητικές δομές είναι υπό κατασκευή ή δρομολογούνται ως το 2026

Η φράση «επενδυτικός οργανισμός» είναι μάλλον λίγη για να περιγράψει αυτό που συμβαίνει την τελευταία περίπου τριετία στον χώρο του εγχωρίως παραγόμενου φαρμάκου. Την ώρα που η βιομηχανία συνολικά αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις με φόντο την ενεργειακή μετάβαση και την απανθρακοποίηση, οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες έχουν «κλειδώσει» και πραγματοποιούν με ορίζοντα το 2026

επενδύσεις συνολικού ύψους 1,5 δισ. ευρώ! Επενδύσεις με οικονομικό αλλά και κοινωνικό πρόσημο, καθώς αναμένεται να παράξουν αξία και να βοηθήσουν τη χώρα καλύπτοντας πρωτίστως τον Ελληνα ασθενή, τροφοδοτώντας τον χώρο της έρευνας, διευρύνοντας τις δυνατότητες παραγωγής, από πρώτες ύλες ως πολύπλοκα σκευάσματα, ενισχύοντας το σύνολο της αλυσίδας της αγοράς που ασχο-

λείται με το φάρμακο και εν τέλει δημιουργώντας καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Ήδη σήμερα, με βάση τα στοιχεία της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), κατασκευάζονται 10 νέα εργοστάσια, 22 νέες μονάδες παραγωγής και 14 νέες ερευνητικές δομές. Κι όλα αυτά θα ενισχύσουν το λεγόμενο οικοσύστημα του φαρμάκου στη χώρα μας, αναβαθμίζοντάς το > 6-7-8-9

Του Στέλιου Μορφίδη
smorfidis@gmail.com

Επιχειρηματικές ιστορίες

ΟΡΓΑΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 1,5 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ

10 νέα εργοστάσια, 22 καινούριες μονάδες παραγωγής και 14 νέες ερευνητικές δομές είναι υπό κατασκευή

DEMO

Το μεγαλύτερο πολυεπίπεδο επενδυτικό πρόγραμμα

Μπορεί η βιομηχανία γενικά να έχει να αντιμετωπίσει μεγάλες προκλήσεις μπροστά της. Η φράση «επενδυτικός οργασμός» είναι μάλλον λίγη για να περιγράψει αυτό που συμβαίνει την τελευταία περίπου τριετία στον χώρο του εγχώριου παραγόμενου φαρμάκου! Την ώρα που η βιομηχανία συνολικά αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις μπροστά της, με φόντο την ενεργειακή μετάβαση και την απανθρακοποίηση, οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες έχουν «λεϊδώσει» και πραγματοποιούν με ορizontα το 2026 επενδύσεις συνολικού ύψους 1,5 δισ. ευρώ! Επενδύσεις με οικονομικό αλλά και κοινωνικό πρόσημο, καθώς αναμένεται να παράγουν αξία και να βοηθήσουν τη χώρα καλύπτοντας προτίστους τον Έλληνα ασθενή, προσφοδοτώντας τον χώρο της έρευνας, διευρύνοντας τις δυνατότητες παραγωγής από πρώτες ύλες έως πολυάτοκα σκευάσματα, ενισχύοντας το σύνολο της αλυσίδας της αγοράς που ασκείται με το φάρμακο και εν τέλει δημιουργώντας καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Ηδη σήμερα, με βάση τα στοιχεία της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), κατασκευάζονται 10 νέα εργοστάσια, 22 νέες μονάδες παραγωγής και 14 νέες ερευνητικές δομές! Κι όλα αυτά θα ενισχύσουν το λεγόμενο οικοσύστημα του φαρμάκου στη χώρα μας αναβαθμίζοντάς το. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα του τι μπορεί να φέρει αυτή η δυναμική επέκταση αποτελεί η Τρίπολη. Στη ΒΙΠΕ της πρωτεύουσας της Αρκαδίας βρίσκο-

νται σε εξέλιξη τρεις μεγάλες επενδύσεις ύψους 180 εκατ. ευρώ από τρεις μεγάλες φαρμακοβιομηχανίες, την DEMO, τη Win Medica του ομίλου ELPEN και τη FARAN, με στόχο να μπορούν να καλύψουν πάνω από το 50% των ογκολογικών ασθενών σε φάρμακα, να προσφέρουν εξοικονομήσεις στη φαρμακευτική δαπάνη, να κάνουν ανεξάρτητη την Ελλάδα και την Ευρώπη σε παραγωγή πρώτων υλών. Ξαφνικά η Τρίπολη θα εξελιχθεί σε ένα περιφερειακό ευρωπαϊκό hub της φαρμακοβιομηχανίας!

Το εργοστάσιο της DEMO στην Τρίπολη

Οι περισσότερες από τις επενδύσεις αυτές πατάνε στο λεγόμενο «επενδυτικό clawback». Το μέτρο που θέσπισε η κυβέρνηση προκειμένου ένα μικρό μέρος από τις επιστροφές-εκπτώσεις που πρέπει να κάνουν οι φαρμακοβιομηχανίες στο Δημόσιο αποδίδοντας περίπου κάθε χρόνο 3 δισ. ευρώ, να εκπίπτει εφόσον τα κεφάλαια χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις στην παραγωγή ή την έρευνα και ανάπτυξη. Για φέτος αυτό το ποσό εκτιμάται μέσω εργαλειοποίησης και του RRF ότι θα είναι στα 250 εκατ. ευρώ, το οποίο όμως, όπως παρατηρούν οι παράγοντες της αγοράς, είναι εξαιρετικά μικρό σε σχέση με τα περίπου 6 δισ. που εκτιμούν ότι οι φαρ-

μακοβιομηχανίες θα κληθούν να επιστρέψουν.

«Είναι ένα κρίσιμο εργαλείο το επενδυτικό clawback το οποίο, όπως εξάλλου έχει συζητηθεί με τον πρωθυπουργό και τους συναρμόδιους υπουργούς, θα πρέπει να παραμείνει τουλάχιστον έως το 2027», λέει ο πρόεδρος της ΠΕΦ **Θεόδωρος Τρόφων**. Και συνεχίζει: «Από εκεί και έπειτα όμως η ελληνική φαρμακοβιομηχανία "παλεύει" κόντρα σε πολλές αντιξοότητες. Ως εκ τούτου πρέπει να υπάρχουν κίνητρα ώστε να στηριχθεί, διότι ο ρόλος μας δεν είναι μόνο οικονομικός αλλά και κοινωνικός.

Το θέμα της υψηλής φορολογίας στις πωλήσεις στην Ελλάδα είναι καίριο να αντιμετωπιστεί!

Όπως επίσης και το υψηλό κόστος λειτουργίας που αντιμετωπίζουμε, από τις πρώτες ύλες και την ενέργεια έως τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και συνολικά τη γραφειοκρατία. Αυτά είναι ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν ώστε να διατηρήσουμε την ανταγωνιστικότητά μας, ιδίως καθώς για την ελληνική φαρμακοβιομηχανία η εξωστρέφεια είναι κρίσιμη. Σήμερα οι εξαγωγές είναι αυτές που μας "σώζουν", αφού στην εγχώρια αγορά, που όπως ή άλλως είναι μικρή, καλούμαστε πρακτικά να παράγουμε χωρίς κέρδος, και το οποίο αποτελεί μεγάλη στρέβλωση αλλά είναι και επικίνδυνο. Η προοπτική και ο στόχος μας είναι η Ελλάδα να γίνει παραγωγικό hub. Και γι' αυτό απαιτούνται μεγάλα κεφάλαια, τα οποία δυστυχώς οι φαρμακοβιομηχανίες στερούνται λόγω των επιστροφών. Επίσης σημαντικό θέμα είναι και η χρηματοοικονομική πίεση που υπάρχει λόγω των παλιών δανείων. Αυτό συμβάλλει σε αρνητικές υμειακές ροές σε μια εποχή με τόσο μεγάλες επενδυτικές ανάγκες»

Μια από τις μεγαλύτερες φαρμακοβιομηχανίες στην Ελλάδα, που αναμφισβήτητα σήμερα τρέχει και το μεγαλύτερο επενδυτικό πρόγραμμα, είναι η DEMO της οικογένειας Δέμου. Η εταιρεία είναι πρώτη σε νοσοκομειακές πωλήσεις στην Ελλάδα στα ενδομια προϊόντων όλων των μορφών κι ένας από τους μεγαλύτερους εξαγωγείς ενδομια της Ευρώπης, καθώς το 80% της παραγωγής εξάγεται σε 86 χώρες. Με ένα μεγάλο επενδυτικό πλάνο, η DEMO επεκτείνει τις ερευνητικές της δυνατότητες και ενισχύει την παραγωγή της με στόχο να υπερδιπλασιάσει τα μεγέθη της μέσα στην επόμενη πενταετία. Οι επενδύσεις αυτές περιλαμβάνουν:

- Την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της στο Κρουσόνι, με σκοπό την αύξηση της παραγωγής. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μονάδα παραγωγής ενδομια στην ΝΑ Ευρώπη και την πρώτη μονάδα παραγωγής πλαστικής αμπούλας στην Ελλάδα.
- Δύο μονάδες παραγωγής τελικών φαρμάκων και δύο μονάδες παραγωγής πρώτων υλών φαρμάκων για πρώτη φορά στην Ελλάδα, στην Τρίπολη.
- Ένα νέο κέντρο φαρμακευτικής έρευνας και ανάπτυξης χημικών μορίων στη Θεσσαλονίκη, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο κέντρο στην περιοχή. Διαθέτει το μοναδικό Εργαστήριο Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού σε μη ακαδημαϊκό χώρο στην Ελλάδα, ενώ η ερευνητική δραστηριότητα του κέντρου θα τροφοδοτεί την παραγωγή πρώτων υλών στο hub της Τρίπολης.
- Ένα νέο κέντρο Βιοτεχνολογίας στον Άγιο Στέφανο Αττικής, το πρώτο στον τομέα της Βιοτεχνολογίας, με σκοπό την έρευνα και ανάπτυξη και παραγωγή βιομοιειδών φαρμάκων, το οποίο θα περιλαμβάνει εργαστήρια έρευνας και ανάπτυξης βιοτεχνολογικών προϊόντων, πρώτηνη μονάδα παραγωγής μονοκλωνικών αντισωμάτων για παραγωγή παρτίδων προϊόντος για κλινικές μελέτες, και Βιο-Ακαδημία με στόχο την εκπαίδευση νέων επιστημόνων.

«Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία “παλεύει” κόντρα σε πολλές αντιξοότητες. Ως εκ τούτου, πρέπει να υπάρχουν κίνητρα ώστε να στηριχθεί διότι ο ρόλος μας δεν είναι μόνο οικονομικός αλλά και κοινωνικός» υποστηρίζει ο πρόεδρος της ΠΕΦ Θεόδωρος Τρύφων

BIANEE

Νέες γραμμές παραγωγής και ερευνητικό κέντρο

Με 100 χρόνια ιστορίας στον κλάδο του φαρμάκου, ο όμιλος BIANEE έχει συνδέσει την παρουσία του με την ίδια την οικονομική και επιχειρηματική εξέλιξη της σύγχρονης Ελλάδας. Σήμερα αποτελεί τη μεγαλύτερη δύναμη παραγωγής στην ελληνική φαρμακοβιομηχανία.

Οι νέες επενδύσεις της BIANEE περιλαμβάνουν:

- Την επέκταση των εγκαταστάσεων του Α' εργοστασίου της, αλλά και την αναβάθμιση του εξοπλισμού του.
- Την ενίσχυση της δυναμικότητας του εργοστασίου Γ'.
- Τι δημιουργία νέου κέντρου έρευνας και ανάπτυξης στην περιοχή της Πάτρας.

Ο όμιλος σήμερα διαθέτει 4 υπερσύγχρονα εξειδικευμένα εργοστάσια με όγκο παραγωγής πάνω από 121 εκατομμυρίων τετραγώνων επιπέδων. Έχει πάνω από 100 διεθνείς συνεργασίες και εξάγει σε 114 χώρες.

Συνεχίζοντας μια παράδοση που μετρά 100 χρόνια, το όραμα της εταιρείας και του κ. **Δημήτρη Γιαννακόπουλου**, προέδρου και διευθυνόντος συμβούλου του ομίλου, είναι να συνεχίσει να εξελίσσεται και να διευρύνει την παρουσία και την τεχνολογία της σε παγκόσμιο επίπεδο.

PHARMATHEN

Νέα μονάδα στην Αττική και επεκτάσεις στις Σάπες

Ενα σημαντικό τμήμα των επενδύσεων συνολικά της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας αφορά τη Pharmathen, την εταιρεία που ίδρυσε η οικογένεια Κάτσου και σήμερα είναι υπό τον έλεγχο του ελβετικού private equity Partners Group.

Η εταιρεία έχει αναπτύξει ένα από τα πιο προηγμένα χαρτοφυλάκια ενέσιμων προϊόντων βραδείας αποδέσμευσης (LAI), σκευάσματα ελεγχόμενης αποδέσμευσης (Sustained Release Oral Solid) και οφθαλμικά σκευάσματα, τα οποία παράγονται στις εγκαταστάσεις της στην Ελλάδα, που έχουν λάβει έγκριση από τον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) καθώς και από την Ε.Ε.

Οι νέες επενδύσεις της εταιρείας περιλαμβάνουν:

- Επέκταση της ενεργούς μονάδας παραγωγής LAI στις Σάπες Ροδόπης, αποσκοπώντας στην ενσωμάτωση νέων καινοτόμων τεχνολογιών και προϊόντων.
- Επέκταση της δυναμικότητας της μονάδας παραγωγής στερεών προϊόντων (OSD) στις Σάπες Ροδόπης.
- Κατασκευή νέας μονάδας παραγωγής οφθαλμικών προϊόντων στην Αττική, ως μέρος του πενταετούς επενδυτικού πλάνου του ομίλου.

Επίσης, η Pharmathen προ μηνών προχώρησε στην εξαγορά της CBL, ενδυναμώνοντας περαιτέρω τη θέση της στην παγκόσμια αγορά των θεραπευτικών πεπτιδίων, η αξία της οποίας εκτιμάται σήμερα στα 38 δισ. ευρώ και αναμένεται να φτάσει τα 100 δισ. ευρώ έως το 2033.

ELPEN

Δύο νέα εργοστάσια και πολυεπίπεδες επενδύσεις

Η ELPEN των οικογενειών Πεταφράγκα και Τρύφων είναι σήμερα από τους μεγαλύτερους βιομηχανικούς ομίλους στη χώρα, που εκτιμάται ότι θα διαθέτει ένα οικοσύστημα 55.000 τ.μ. με την ολοκλήρωση των νέων επενδύσεων.

Η εταιρεία σήμερα καλύπτει με παραγόμενα φάρμακα ποιότητας πάνω από 6 εκατομμύρια ασφαλισμένους στην Ελλάδα και παράλληλα εξάγει το 50% της παραγωγής της.

Οι νέες επενδύσεις της εταιρείας περιλαμβάνουν:

- Νέο εργοστάσιο παραγωγής εισπνεόμενων και στερεών μορφών φαρμάκων στην Κερατέα και νέο ερευνητικό κέντρο ανάπτυξης για ειδικές μορφές ανάπτυξης εισπνεόμενων για άσθμα και ΧΑΠ. Μάλιστα, έως το 2026 το εργοστάσιο στην Κερατέα θα αδειοδοτηθεί από τον FDA για την πώληση φαρμάκων στις ΗΠΑ.

Επίσης, ο όμιλος δημιουργεί το «Athens LifeTech Park» στα Σπάτα. Πρόκειται για το πρώτο πάρκο Βιοτεχνολογίας στην Ελλάδα, με αποστολή τη δημιουργία αξίας και κανονιστικής συμμόρφωσης της Βιοτεχνολογίας και των ιατρικών επιστημών μέσω της ανάπτυξης συνεργασιών μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και ερευνητών, νεοφυών επιχειρήσεων, επενδυτών και βιομηχανίας για την επιτάχυνση της ερευνητικής διαδικασίας προς όφελος των ασθενών και της κοινωνίας. Στο επενδυτικό πλάνο της εταιρείας είναι και η επέκταση των εγκαταστάσεων του εργοστασίου στο Πικέρμι, τόσο στο κομμάτι του R&D όσο και στην παραγωγή με προσθήκη νέων αλλά και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων γραμμών παραγωγής.

RAFARM

Νέες υποδομές και συνεργασίες

Η ελληνική φαρμακευτική βιομηχανία RAFARM εξειδικεύεται στα οφθαλμικά και σύνθετα φαρμακευτικά προϊόντα. Είναι αυτό που θα λέγαμε ο leader των κολλυρίων! Εξάγει τα προϊόντα της σε 60 χώρες σε όλο τον κόσμο και επενδύει σταθερά το 13% του κύκλου εργασιών της σε έρευνα και ανάπτυξη. Είναι η πρώτη ελληνική φαρμακοβιομηχανία που έλαβε πιστοποίηση από τον Αμερικανικό FDA.

Οι νέες επενδύσεις της RAFARM που τρέχουν σήμερα περιλαμβάνουν:

- Νέες πράσινες κτιριακές εγκαταστάσεις παραγωγής με σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό.
- Επέκταση σύγχρονων εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου.
- Νέο υπερσύγχρονο κέντρο έρευνας και ανάπτυξης.
- Κατασκευή νέων γραμμών παραγωγής οφθαλμικών και ενέσιμων προϊόντων με τελευταία τεχνολογία εξοπλισμού.
- Νέες συνεργασίες με διεθνούς κύρους πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, με στόχο την ανάπτυξη οφθαλμικών προϊόντων νανοτεχνολογίας.

Οι επενδύσεις έχουν οικονομικό αλλά και κοινωνικό πρόσημο, καθώς αναμένεται να παράγουν αξία και να βοηθήσουν τη χώρα καλύπτοντας πρωτίστως τον Έλληνα ασθενή, τροφοδοτώντας τον χώρο της έρευνας, διευρύνοντας τις δυνατότητες παραγωγής από πρώτες ύλες έως πολύπλοκα σκευάσματα και εν τέλει δημιουργώντας καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας

www.kathimerini.gr | www.ert.gr | www.ert.gr | www.ert.gr | www.ert.gr | www.ert.gr | www.ert.gr | www.ert.gr

Επιχειρηματικές Ιστορίες

BOEHRINGER INGELHEIM

Νέες επεκτάσεις για τη παραγωγή πολυεθνική με παραγωγή στην Ελλάδα

Η δημιουργία νέας πτέρυγας στο εργοστάσιο της γερμανικής φαρμακευτικής Boehringer Ingelheim στο Κορωπί, για την επέκταση της παραγωγής σε νέα καινοτόμα φάρμακα, αλλά και για την ενίσχυση της εξαγωγικής της δραστηριότητας και στις ΗΠΑ με τα νέα αντιδιαβητικά της σκευάσματα σε φιαλίδια βρίσκεται στο κέντρο του νέου επενδυτικού σχεδίου της μοναδικής πολυεθνικής που παράγει φαρμακευτικά σκευάσματα επί ελληνικού εδάφους.

Το νέο επενδυτικό σχέδιο που αφορά τα έτη 2023-2027 θα επηρεάσει την παραγωγή καινοτόμων φαρμάκων για τις νέες θεραπευτικές κατηγορίες στις οποίες μπαίνει η εταιρεία, όπως η ψυχική υγεία, η ιδιοπαθής πνευμονική ίνωση και τα καρδιολογικά -νεφρολογικά- μεταβολικά νοσήματα.

Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει:

- Νέα μονάδα παραγωγής σε μορφή φιαλιδίων για εξαγωγές στην αγορά των ΗΠΑ.
- Νέο κτίριο γραφείων για 100 θέσεις εργασίας.
- Επέκταση του εργαστηρίου ποιοτικού ελέγχου.
- Επέκταση του κέντρου αποθήκευσης και διανομής του εργοστασίου.

Εκτιμάται ότι με το πέρας αυτού του επενδυτικού κύκλου η γερμανική φαρμακοβιομηχανία θα αυξήσει κατά 35% την παραγωγή φαρμάκων στη χώρα μας.

BENNETT

Ετοιμάζει δύο νέα εργοστάσια - Αγόρασε ακίνητο της Folli Follie

Η Βιομηχανία Φαρμάκων Bennett θεωρείται από τις μεγαλύτερες φαρμακοβιομηχανίες στην παραγωγή γενεοσήμων. Ο όμιλος του κ. **Νίκου Μπουριδίου** προχωράει στην υλοποίηση δύο νέων βιομηχανικών μονάδων σε Κορωπί και Μεταμόρφωση.

Η πρώτη επένδυση θα γίνει στο Κορωπί και συγκεκριμένα στο ακίνητο της πάλαι ποτέ ΕΑΜΕΚ, που είχε περάσει στην ιδιοκτησία του ομίλου Folli Follie. Το ακίνητο αγοράστηκε πρόσφατα από την Bennett με σκοπό να μετατραπεί σε υπερσύγχρονο εργοστάσιο 17.000 τ.μ. με αυτοματοποιημένες γραμμές παραγωγής το οποίο θα παράγει φάρμακα, ΜΗΣΥΦΑ, συμπληρώματα διατροφής και βρεφικής διατροφής με δυνατότητα παραγωγής.

Η δεύτερη επένδυση αφορά την περιοχή της Μεταμόρφωσης. Εκεί γίνονται παρεμβάσεις στις κτιριακές εγκαταστάσεις της πρώην βιομηχανίας επίπλων Σιλβεστρίδη, που αγόρασε η Benett με στόχο να μετατραπεί σε σύγχρονο εργοστάσιο με κέντρο έρευνας και ανάπτυξης (R&D), γραφεία, αποθήκες και επιπρόσθετους χώρους παραγωγής.

Το νέο εργοστάσιο θα καλύπτει έκταση 20.000 τ.μ. Σημειώτέον πως η Bennett (με τις θυγατρικές Medical Pharmaquality και Humana Hellas) έχει ετήσιες πωλήσεις συνολικά 110 εκατ. ευρώ και 400 άτομα προσωπικό.

PHARMAZAC

Δυναμική είσοδος στην παραγωγή με δύο εργοστάσια

Ετοιμη να μεταμορφωθεί σε πλήρως καθιερωμένη εταιρεία είναι η ελληνική φαρμακοβιομηχανία Pharmazac, μετά την ολοκλήρωση των επενδύσεών της. Η εταιρεία που ίδρυσε ο κ. **Παναγιώτης Ζάκος** έχει επενδύσει και συνεχίζει να επενδύει:

- Σε ένα νέο, πλήρες εργοστάσιο παραγωγής φαρμάκων 10.000 τ.μ. στο Βιομηχανικό Πάρκο Κερρατών, με δύο μονάδες παραγωγής (πόσιμα και ενέσιμα) και ένα νέο ερευνητικό τμήμα.
  - Σε ένα νέο υπερσύγχρονο εργοστάσιο παραγωγής ραδιοφαρμάκων 3 χιλ. τ.μ. στη ΒΙ.ΠΕ. Λαμίας.
  - Σε νέες αναπτύξεις προϊόντων, σε συνεργασία με εταιρείες του εξωτερικού.
- Η Pharmazac θεωρείται μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες φαρμακευτικές εταιρείες, η οποία επί 38 έτη δραστηριοποιείται στη διανομή και κυκλοφορία φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στο χαρτοφυλάκιό της περιλαμβάνονται περισσότερα από 120 προϊόντα στους θεραπευτικούς τομείς της Καρδιολογίας, της Ογκολογίας, της Νευρολογίας, της Ψυχιατρικής, της Ουρολογίας, της Δερματολογίας, της Λοιμωσιολογίας και της Ορθοπαιδικής. Επίσης από το 2015 με μια επένδυση σε έναν νέο R&D GMP Lab αναπτύσσει προϊόντα που εξάγονται σε πάνω από 60 χώρες.

GENEPHARM

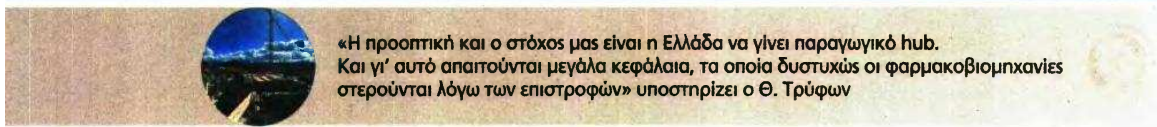
Δύο νέες γραμμές παραγωγής και R&D Center

Από την ίδρυσή της, το 1971, η Genepharma αναπτύσσει εξαίτητο στα γενόσημα φάρμακα προσβάσιμα σε όλους. Τα σκευάσματά της είναι διαθέσιμα σε περισσότερες από 90 χώρες. Στο υπερσύγχρονο ιδιόκτητο εργοστάσιό της, έκτασης 14.000 τ.μ. στην Παλλήνη, στεγάζει δύο προηγμένες μονάδες παραγωγής συμβατικών στερεών σκευασμάτων, σχεδιασμένων σύμφωνα με όλες τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

Πρόσφατα η εταιρεία ολοκλήρωσε δύο νέες γραμμές παραγωγής απόδοσης 300 εκατομμυρίων δισκίων, συμβάλλοντας στη δημιουργία 100 νέων θέσεων εργασίας.

Εντός του 2024 θα παραδοθεί το νέο R&D Center, ενώ το χαρτοφυλάκιο των προϊόντων ενισχύεται με 25 νέες φαρμακευτικές ουσίες. Τέλος, προχωράει σε επέκταση των διοικητικών γραφείων της.

GALENICA

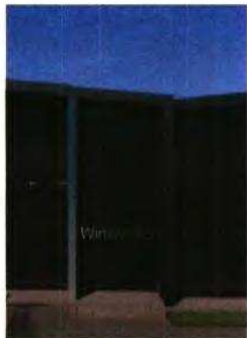
Δύο νέες μονάδες παραγωγής

Η Galenica είναι μία από τις μεγαλύτερες ελληνικές φαρμακευτικές εταιρείες λειτουργώντας δύο εργοστάσια, σε Χαλκίδα και Κρουνέρι. Θεωρείται η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που επεκρίθηκε στην απόκτηση τεχνολογίας και κατοχύρωσης των δικαιωμάτων αδειοδότησής της, μέσω της συνεργασίας με μεγάλους ερευνητικούς οίκους του εξωτερικού, αλλά και στην ανάπτυξη δικής της τεχνολογίας πρωτότυπων φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων που εξάγει στα Βαλκάνια.

Οι νέες επενδύσεις της Galenica περιλαμβάνουν:

- Νέα μονάδα παραγωγής στο εργοστάσιο του Κρουνερίου.
- Νέα γραμμή παραγωγής στέρεων μορφών στο εργοστάσιο της Χαλκίδας.
- Νέα ερευνητικά προγράμματα.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1974 στη Χαλκίδα από δύο φαρμακοποιούς, τον **Διονύσιο Βαρελά** και τον **Βασίλειο Ταμβακά**. Στο τιμόνι της εταιρείας τα τελευταία χρόνια βρίσκεται ο κ. **Νίκος Βαρελάς**.

WINMEDICA

Μπαινει στην παραγωγή με εργοστάσιο ογκολογικών φαρμάκων

Η WinMedica είναι μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές ελληνικές εταιρείες που πλέον στρέφεται δυναμικά και στην παραγωγή. Η εταιρεία, μέλος του ομίλου ELPEN, προχωρά σε υλοποίηση σημαντικού επενδυτικού πλάνου με τη δημιουργία νέας μονάδας ογκολογικών φαρμάκων στην Τρίπολη.

Παράλληλα, υλοποιεί σημαντικό πρόγραμμα ανάπτυξης κυρίως ογκολογικών γενεοσήμων με στόχο τη συνεχή κάλυψη Ελλήνων και Ευρωπαίων ασθενών με ποιοτικά παραγόμενα φάρμακα.

Επίσης, η εξειδίκευση της εταιρείας είναι σε προϊόντα για καρδιαγγειακές και μεταβολικές παθήσεις, καθώς και σε προϊόντα για την Ογκολογία, Αιματολογία και Ανοσολογία.

Οι περισσότερες από τις νέες επενδύσεις πατάνε στο «επενδυτικό clawback». Το μέτρο προβλέπει ένα μικρό μέρος από τις επιστροφές-εκπτώσεις που πρέπει να κάνουν οι φαρμακευτικές στο Δημόσιο να εκπίπτει εφόσον χρησιμοποιείται για επενδύσεις

ΒΙΟΚΟΣΜΟΣ

Εργοστάσια σε Χαλκιδική και Λαύριο

Η Βιόκοσμος είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής και εμπορίας ραδιοφαρμάκων στην Ελλάδα για τη διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου, καθώς και στον κλάδο της Νευρολογίας. Από το 2004 λειτουργεί στο Λαύριο την πρώτη μονάδα κυκλότρου για την παραγωγή βραχύβιων ραδιοφαρμάκων στη χώρα.

Οι νέες επενδύσεις της περιλαμβάνουν ένα νέο εργοστάσιο παραγωγής ραδιοφαρμάκων στη Χαλκιδική, με στόχο την επέκταση του δικτύου διανομής στα Βαλκάνια, αλλά και την πλήρη κάλυψη των αναγκών της χώρας μας.

Επίσης, νέα γραμμή παραγωγής πρωτοποριακού ραδιοφαρμάκου, που αφορά τη διάγνωση της νόσου Alzheimer, δημιουργείται στο εργοστάσιο στο Λαύριο.

SYN INNOVATION

Νέο εργοστάσιο ραδιοφαρμάκων

Σε διαδικασία δημιουργίας μιας υπερσύγχρονης παραγωγικής μονάδας στον τομέα των ραδιοφαρμάκων βρίσκεται η Syn Innovation, μια νέα ελληνική φαρμακευτική εταιρεία που ιδρύθηκε το 2014.

Το νέο εργοστάσιο κατασκευάζεται στο Άγιον Θεόδωρο Κορινθίας.

Ιδιοκτήτες της εταιρείας είναι οι κύριοι **Γιάννης Κουτσουριδής** και **Σάββας Θαλασσέλης**, οι οποίοι φαίνεται ότι δικαιώνονται για το παράτολμο βήμα που έκαναν μεσούσης της ελληνικής κρίσης για την ίδρυση της Syn Innovation. Η εταιρεία στα λίγα χρόνια ζωής της έχει καταφέρει να κατακτήσει μεγάλο μερίδιο στην αγορά των σκιαγραφικών σκευασμάτων, συνεργαζόμενη με την πολυεθνική εταιρεία φαρμακευτικών προϊόντων Guerbet και τα είδη κλινικής διατροφής για ογκολογικούς ασθενείς, με τη Nestle.

Γενικά η εταιρεία δραστηριοποιείται στην παραγωγή, εμπορία και διάθεση φαρμάκων και ραδιοφαρμάκων, ιατρικού εξοπλισμού, βιοτεχνολογίας και ειδικών διατροφικών προϊόντων με σκοπό τη διάγνωση και θεραπεία ασθενών με καρκίνο ή σπάνιες παθήσεις.

FAMAR

Βιοκλιματικό εργοστάσιο και νέες γραμμές παραγωγής

Η FAMAR σήμερα είναι μία από τις ηγετικές ευρωπαϊκές εταιρείες παροχής υπηρεσιών σε τρίτους στον φαρμακευτικό χώρο και στον χώρο των καλλυντικών, προσφέροντας υπηρεσίες παραγωγής και διανομής σε μερικές από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές φαρμακευτικές εταιρείες μέσω των εργοστασίων της. Διαθέτοντας τρία εργοστάσια παραγωγής φαρμάκων (στέρεων μορφών στην Ανθούσα, υγρών και ημιστέρεων μορφών στον Αιτώνα και ενέσιμης μορφής και οφθαλμικών προϊόντων στον Αλιμιο) και κέντρο ανάπτυξης φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες της φαρμακοβιομηχανίας. Στις νέες επενδύσεις της εταιρείας περιλαμβάνονται:

- Νέο εργοστάσιο στείρων μορφών (παραγωγή λυόφιλων ενέσιμων και οφθαλμικών προϊόντων) στον Αιτώνα.
- Νέο κέντρο ανάπτυξης φαρμακευτικών προϊόντων στον Αιτώνα.
- Επέκταση των χώρων παραγωγής του εργοστασίου στην Ανθούσα.

17. ΤΙ ΓΥΡΕΥΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΕΛΙΤ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/04/2024

Σελίδα: 1

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ
Τι γύρευε στην Ελλάδα
η ελίτ της διεθνούς
φαρμακοβιομηχανίας

Υπόσχεση στήριξης της προστασίας της καινοτομίας απέσπασε από την Ελλάδα η διεθνής φαρμακοβιομηχανία, καθώς οι συζητούμενες αλλαγές στη φαρμακευτική πολιτική της Ευρώπης δυναμιτίζουν τα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης νέων καινοτόμων θεραπειών. Σ. 11

Τι ζήτησε η «διεθνής» των φαρμακοβιομηχάνων

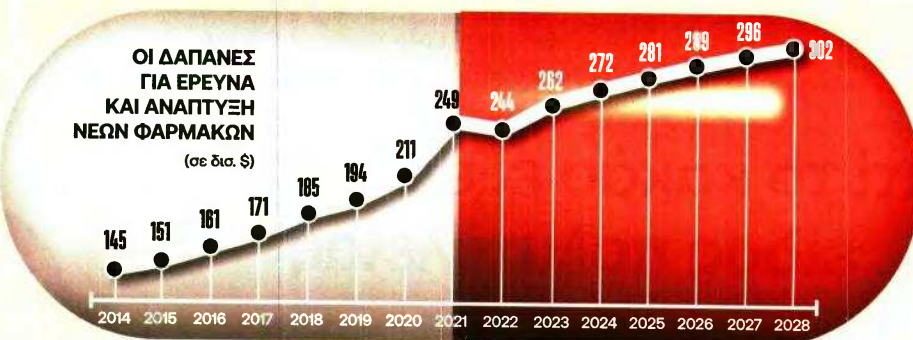
Της Άννας Παπαδομαρκάκη

Η στήριξη της προστασίας της ευρεσιτεχνίας κυριάρχησε στη σύνοδο της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων που έγινε στη χώρα μας

Υπόθεση στήριξης της προστασίας της καινοτομίας απέσπασε από την Ελλάδα η διεθνής φαρμακοβιομηχανία, καθώς οι συζητούμενες αλλαγές στη φαρμακευτική πολιτική της Ευρώπης δυναμιτίζουν τα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης νέων καινοτόμων θεραπειών.

Εκπρόσωποι 20 διεθνών οίκων και πέντε διεθνών συνδέσμων φαρμακοβιομηχανίας επισκέφθηκαν στις 2-3 Απριλίου τη χώρα μας για την εξαμηνιαία σύνοδο της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA), πρόεδρος της οποίας είναι ο CEO της Pfizer Αλβέρτος Μπουρλά, και συναντήθηκαν με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και το κυβερνητικό επιτελείο.

Η διεθνής φαρμακοβιομηχανία αναζητεί συμμάχους για τη στήριξη της προστασίας της ευρεσιτεχνίας καθώς η ευρωπαϊκή πρόταση στοχεύει στη μείωση του χρόνου προστασίας των δεδομένων, ενώ πρόσφατα στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου απορρίφθηκε πρόταση για άρση της πατέντας. Στην κατεύθυνση αυτή, η IFPMA έχει ήδη πραγματοποιήσει συναντήσεις με τον καγκελάριο Σολτς

και τον πρόεδρο Μακρόν, οι οποίοι έχουν δηλώσει την αντίθεσή τους στη σχετική ευρωπαϊκή πρόταση.

Ο πρόεδρος της IFPMA κ. Μπουρλά επισείησε πως η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ μειώνεται την τελευταία 20ετία, με αποτέλεσμα το 2023 να έχει κλείσει με σημαντικά μειωμένη χρηματοδότηση για έρευνα νέων φαρμάκων, κατά 50 δισ. δολ. σε σχέση με τις ΗΠΑ, από τα τουλάχιστον 250 δισ. δολ. που διαθέτει η φαρμακοβιομηχανία για έρευνα κάθε χρόνο. Τόνισε έτσι, πως οι αλλαγές στη φαρμακευτική πολιτική της ΕΕ έρχονται σε μια περίοδο που οι εξελίξεις στη βιοτεχνολογία θα μπορούσαν να προμηνύουν σημαντικές επενδύσεις.

Επενδυτικές ευκαιρίες

Στο πλαίσιο αυτό, συζητήθηκαν και οι επενδυτικές ευκαιρίες που μπορεί να προσφέρει η χώρα μας, εστιάζοντας τόσο στο υψηλό καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό της Ελλάδας όσο και στις μεταρρυθμίσεις που υλοποιούνται μετά την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση.

Ο Πρωθυπουργός ανέφερε ότι πλέον υπάρχει η απαιτούμενη προβλεψιμότητα ώστε οι φαρμα-

Η συνάντηση με τον Πρωθυπουργό

Στη συνάντηση μεταξύ των εκπροσώπων της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (IFPMA) με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη μεταβίβαν ο υπουργός Υγείας Αδωνīs Γεωργιάδης, ο υπουργός Ανάπτυξης Κώστας Σκρέκας, ο υπουργός Επικρατείας Ακης Σκέρτσος, ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, η αναπληρώτρια υπουργός Υγείας Ειρήνη Αγαπηδάκη, ο υφυπουργός Εξωτερικών Κώστας Φραγκογιάννης, ο υφυπουργός Υγείας Μάριος Θεμιστοκλέους, ο υφυπουργός Ανάπτυξης Μάξιμος Σενετάκης, ο επικεφαλής του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού Αλέξης Πατέλης, ο ειδικός γραμματέας Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού Γιάννης Μαστρογεωργίου, ο επικεφαλής της Συμβουλευτικής Επιτροπής Υψηλού Επιπέδου για την Τεχνητή Νοημοσύνη καθηγητής Κωνσταντίνος Δασκαλάκης, ο πρόεδρος του ΕΣΣΕΤΕΚ καθηγητής Σπύρος Αρταβάνης-Τσάκωνας, ο αντιπρόεδρος του ΕΣΣΕΤΕΚ Αριστείδης-Θωμάς Δοξιάδης, το μέλος της ομάδας εργασίας «A Roadmap for Creating an Innovation-Based Biopharma Industry in Greece» Σίμος Σymeωνίδης και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού για θέματα Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης.

κευτικές να επενδύσουν στη χώρα μας για την ανάπτυξη καινοτόμων φαρμάκων.

Εισήγησε για τις επενδυτικές ευκαιρίες στην υγεία έκανε ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού και π. αναπληρωτής υπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης, αναφέροντας πως οι μεταρρυθμίσεις που επισκευρούνται δημιουργούν τις προϋποθέσεις ώστε η Ελλάδα να πρωταγωνιστήσει σε πέντε το-

μείς, αυτούς της βιοτεχνολογίας, της παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων, της ψηφιακής υγείας, των κλινικών μελετών και των βιοφαρμακευτικών υπηρεσιών, με τις ανάλογες επενδύσεις.

Καθώς σημαντικό μέρος των επενδύσεων της διεθνούς φαρμακοβιομηχανίας είναι οι τομείς των κλινικών δοκιμών, ο κ. Μπουρλά έθεσε θέμα ευέλικτης νομοθεσίας που θα απομακρύνει τα σημερινά

γραφειοκρατικά εμπόδια στον τομέα των κλινικών μελετών και ρυθμιστικό πλαίσιο που θα διευκολύνει την κλινική έρευνα. Σημειώνουμε ότι η χώρα μας διενεργεί κάθε χρόνο περιορισμένο αριθμό κλινικών μελετών, αντλώντας περί τα 80-120 εκατ. ευρώ, όταν το Βέλγιο απορροφά πάνω από 5 δισ. ευρώ.

Καινοτόμα φάρμακα

Αντίστοιχα, ο πρόεδρος της IFPMA έθεσε θέμα πρόσβασης των ελληνικών ασθενών σε καινοτόμα φάρμακα και ζήτησε τιμές φαρμάκων που ανταμείβουν την καινοτομία.

Για να συμβεί όμως αυτό, θα πρέπει να αρθούν οι μνημονιακοί δημοοικονομικοί περιορισμοί στους προϋπολογισμούς της φαρμακευτικής δαπάνης που καθλώνουν τη συμμετοχή του Δημοσίου σε ποσό λίγο πάνω από 2,5 δισ. ευρώ, ώστε να μειωθούν οι υποχρεωτικές επιστροφές από clawback που καταβάλλει η φαρμακευτική βιομηχανία.

Η συνάντηση δεν ήταν δεσμευτική, οπότε τώρα μένει να εκδηλωθεί το ενδιαφέρον κάθε φαρμακευτικής ξεχωριστά, ώστε να προσδιοριστούν και οι τομείς των επενδύσεων.

B

Ο πρόεδρος της IFPMA έθεσε θέμα πρόσβασης των ελλήνων ασθενών σε καινοτόμα φάρμακα και ζήτησε τιμές φαρμάκων που ανταμείβουν την καινοτομία

ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΠΟΛΗ

Στις τρεις πρώτες χώρες παραγωγής φαρμάκων της Ευρώπης η Ελλάδα

Σε κόμβο παραγωγής φαρμάκων για την Ευρώπη εξελίσσεται η Τρίπολη, με την επένδυση τριών ελληνικών φαρμακευτικών επιχειρήσεων ύψους 180 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία παραγωγικών μονάδων στη Βιομηχανική Περιοχή της Κεντρικής Πελοποννήσου. Οι εταιρείες DEMO, WinMedica και Fagan υλοποιούν επενδύσεις για ενίσχυση της παραγωγικής δυνατότητας της χώρας τόσο σε φάρμακα όσο και σε πρώτες ύλες, ενώ προοπτικά θα υπάρχει και η δυνατότητα παραγωγής

βιοτεχνολογικών φαρμάκων. Σε εκδήλωση παρουσίασης των νέων επενδύσεων στην Τρίπολη, ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ενωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ) και μέλος του ΔΣ του ευρωπαϊκού συνδέσμου των φαρμακευτικών εταιρειών παραγωγής γενεοσύμφωνων φαρμάκων για την Ευρώπη WinMedica του ομίλου ELPEN θα δώσει τη δυνατότητα να καλυπτείται το 25% των αναγκών για ογκολογικές θεραπείες ως το

2028, από 2% που είναι σήμερα. Οσον αφορά το σύνολο των επενδύσεων της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας, είπε ότι θα επιτρέψουν την κάλυψη του 75% των αναγκών των Ελλήνων με ελληνικά γενεοσύμφομα σε πέντε χρόνια. Επισήμανε μάλιστα πως σύμφωνα με το IOBE κάθε ευρώ επένδυσης στο φάρμακο επιστρέφει στην οικονομία 3,2 ευρώ. Ο αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της DEMO, Δημήτρης Δήμος, επισήμανε ότι με την ολοκλή-

ρωση της επένδυσης της εταιρείας θα έχουμε για πρώτη φορά στη χώρα τη δυνατότητα της παραγωγής πρώτων υλών, ενώ και η DEMO θα συγκαταλέγεται στις τρεις μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής πενικιλινοικών και ογκολογικών φαρμάκων της Ευρώπης, καλύπτοντας το 35% των αναγκών της ΕΕ σε αυτά. Η κατασκευή των μονάδων των δύο εταιρειών έχει ήδη ξεκινήσει, ενώ εν όψει του νέου αναπτυξιακού νόμου αναμένεται και η έναρξη των εργασιών από τη Fagan, ο σχεδιασμός της οποίας

προβλέπει τη δημιουργία παραγωγικής μονάδας ενέσιμων σκευασμάτων και μελλοντικά και βιοτεχνολογικών φαρμάκων. Σύμφωνα με τον υπουργό Υγείας Αδωνί Γεωργιάδη, τα επενδυτικά σχέδια που έχει καταθέσει η ελληνική φαρμακοβιομηχανία ήδη από το 2019 φθάνουν τα 600 εκατ. ευρώ, με στόχο τα επόμενα χρόνια να ξεπεράσουν το 1,2 δισ. ευρώ. Οι επενδύσεις στην Τρίπολη θα δημιουργήσουν σε βάθος δεκαετίας πάνω από 1.000 θέσεις και έμμεσες θέσεις εργασίας.